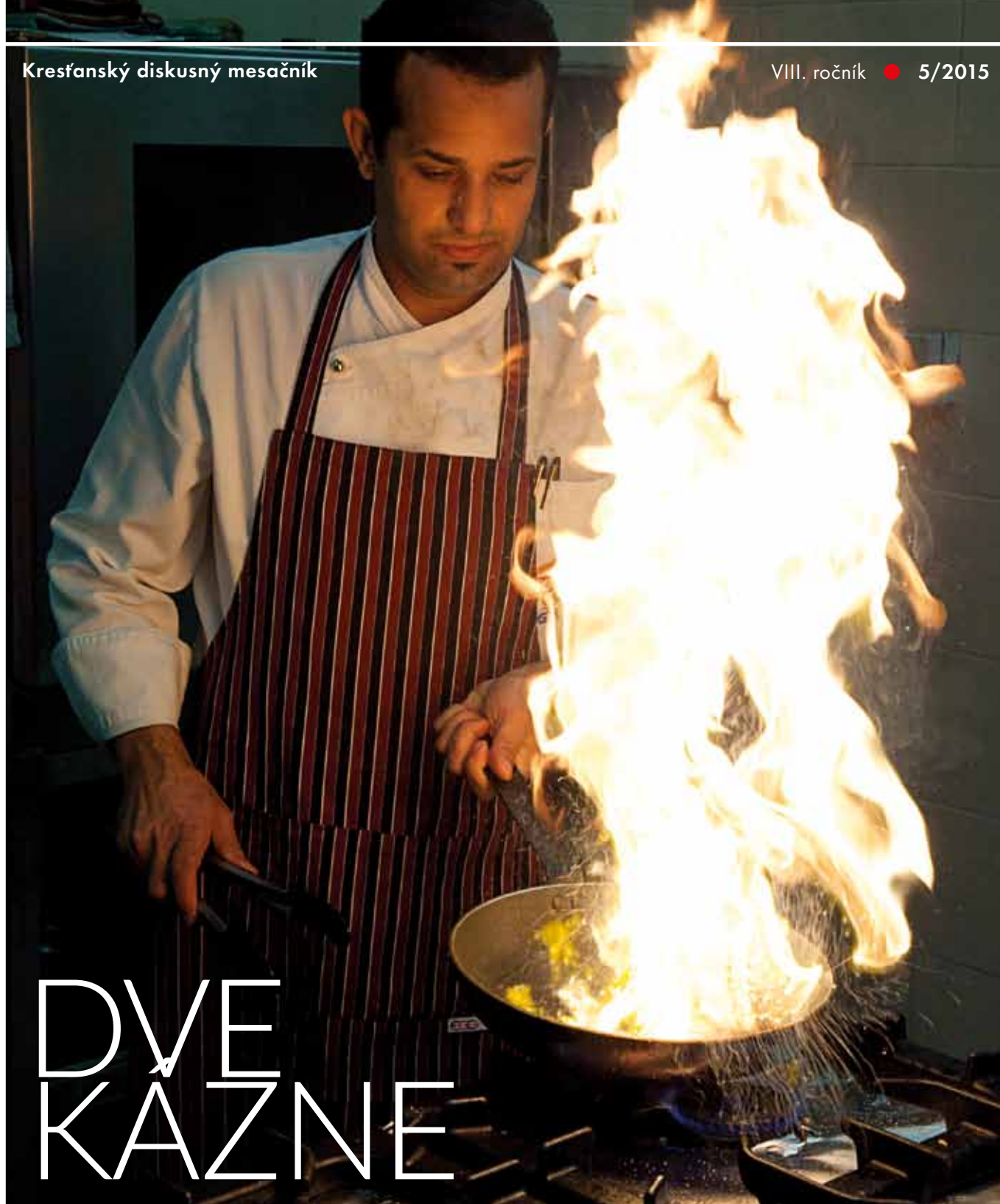

DIALOG

Kresťanský diskusný mesačník

VIII. ročník ● 5/2015

DVE
KAZNE

Počúvajte Rádio7 na frekvenciách

103,6 MHz v Bratislave

107,4 MHz v Novom Meste nad Váhom

107,7 MHz v Banskej Bystrici

Na celom území SR cez satelit **Astra 3B** alebo cez internet na **www.radio7.sk**

Vysielame modernú kresťanskú hudbu od domácich i zahraničných interpretov, krátke duchovné povzbudenie, poradenské a diskusné relácie, informácie o dianí vo svete i cirkvi a mnoho iného.

Rádio7 je mediálnym projektom občianskeho združenia TWR media so sídlom:

Banšelova 17, Bratislava

tel.: 02 / 43 41 19 11

č. účtu: 2629010483/1100

Počúvajte nás a podporte naše vysielanie!

Mediálny partner Dialógu

O B S A H

Fórum 4
J. Bencs: **SVEDECTVO**
E. Bechná: **MAMA**

Rozhovor 6
KUCHÁR MOHAMED
Ľ. Bechný

Téma 10
DVE KÁZNE
J. Mešková, Š. Markuš

ŽENA NA MATERSKEJ 16
A. Činčuráková Tipulová

Misia 20
ROVINJ
J. Dohnal

LISTUJEME V HISTÓRII 22
Ján Trebula II

Úvahy z trolejbusu 24
Tomáš Komrská

Na margo dní 26
VOJNA A CINTORÍN
Miroslav Kocúr

Dialóg mladých 27
TRNAVA

Pri zborových objednávkach je odporúčaná predajná cena do 2,20 €, (podľa zborových dotácií)

Individuálne objednávky: cena + poštovné

PRIVÍTAME VAŠU POMOC, KTORÚ MÔŽETE POSLAŤ NA ÚČET: 262 104 1859/1100, Variabilný symbol: 1014

Redakčná rada: Štefan Markuš (predseda), Tibor Máhrík, Bohuslav Piatko, Rastislav Števko

Šéfredaktor: Bohuslav Piatko, bpiatko@internet.sk

Jazyková úprava: Rastislav Števko **Dizajn a grafické spracovanie:** Martin Piatko

Sídlo vydavateľa: Živnostenská 2, 811 06 Bratislava, IČO: 35 757 43 **Adresa redakcie:** Sadová 28, 900 51 Zohor,
č. tel.: 0903 474 142, e-mail: svatava@internet.sk, web: www.dialog.cb.sk

Vydavateľ: Media Svatava, spol. s r.o. **Vyšlo:** 22. 5. 2015 **Tlač:** Transmedic Slovakia, s.r.o.

Predná strana obálky: Ľ. BECHNÝ: Mohamed

EV: 2670/08 ISSN: 1337-6985

INTER ARMA SILENT MUSAE,

– povedal pred dvoma tisícročiami slávny rímsky politik a rétor, Marcus Tullius Cicero. **Medzi zbraňami mlčia múzy**, alebo – ako to v roku 1968 pri vpáde vojsk Varšavskej zmluvy do Československa prespieval Karel Kryl: **Ve válce, (že) mlčí múzy...** O pravdivosti tejto okrídlenej vety sa dá, samozrejme, pochybovať – veď múzy/umenie prežili všetky staroveké, stredoveké i novoveké vojny napriek tomu, že zbrane rinčali prakticky nepretržite...

70 rokov mieru určite patrí medzi najdlhšie mierové obdobia v Európe. Hoci – pri rozpade komunistického sveta boli miesta, kde ľudia v krátkodobých lokálnych vojnách umierali. Ale komunistický svet sa rozpadol v podstate mierovou cestou.

Keď sme sa po 89. roku a sérii nežných a pofarbených revolúcií začali spamätávať, mnohí s prekvapením zistili, v akých premaľovaných historických faktoch sme žili. A začali sme ich dávať do ich pravej podoby (aspoň dúfam, že pravej). V každom prípade, stredná Európa zvládla zrútenie železnej opony a nadýchla sa závanu slobody. A povedali sme, že už nikdy viac nepripustíme, aby tu rinčali zbrane a aby sa pred našimi očami prekrúcali dejiny a premaľovali historické i súčasné fakty.

Ale potom prišli ďalšie farebné revolúcie – a na východe sa jedna bývalá svetová mocnosť, ktorej impérium sa rozpadlo, chcela znovu stať mocnosťou – aspoň vo svojom najbližšom okolí. Skorumpované oranžové a iné rôznofarebné revolúcie strácali svoju pôvodnú farbu. Prišiel Majdan a tiekla krv, prišla anexia Krymu a na východe Ukrajiny krv stále tečie a rinčia zbrane. Mnohých začína zmáhať nová nenávisť. Niektorí sa obzerajú, či majú dosť plné sklady munície a iní svoju nenávisť obliekajú do slov. Veď sme slobodní – tak môžeme všetko.

Ani nami veľmi nepohne, keď ukrajinský premiér pri januárovej návšteve Berlína šokoval svet, keď označil oslobodenie Európy od nacizmu za Ruskú agresiu do Európy, a pokračoval: „*Veľmi dobre si pamätáme vtedajší sovietsky vpád na Ukrajinu a do Nemecka*“. Niektorí európski politici chabo či ostrejšie zaprotestovali, mnohí mlčali a niektorí aj prehovorili. Napríklad hovorca nemeckého ministerstva zahraničných vecí to okomentoval slovami: „... ide o vyjadrenie slobody (slova), ktorá je pre nás veľmi dôležitá.“

A nad vyhlásením poľského ministra zahraničných vecí pri príležitosti 70. výročia oslobodenia koncentračného tábora v Osvienčime, že na oslavách vlastne Rusi nemajú čo robiť, lebo Osvienčim aj tak oslobodila Druhá ukrajinská armáda – a teda Ukrajinci – sa tuším nikto, okrem Moskvy, ani nepozastavil.

A tak už len čakám, kto prvý povie, že Európu od nacizmu oslobodili Nemci... V rámci slobody slova... možno by to aj prešlo...?

„Právo reflektovať udalosti však neznamená licenciu falošne interpretovať dejiny. Pamätajme, že sloboda v Kristovi zaväzuje kresťanov „milovať svojich nepriateľov“ (Mt 5, 44).“

My sme, po desaťročiach preklesovania histórie, povedali, že budeme žiť a rozprávať len pravdu. Nuž ale – zdá sa, že sloboda slova, namočená v nenávisti (aj keď v prípade ukrajinského premiéra čiastočne oprávnenej) je pre niektorých nadovšetko a iní si ju ani nevšimnú. Radšej mlčia. Ako tie Cicerove múzy. Silno to pripomína iné mlčanie z 30-tych rokov minulého storočia, keď Európa mlčala... lebo nenávisť ku komunistickému Rusku bola väčšia, ako obava z nastupujúceho fašizmu.

Karel Kryl má vo svojej slávnej piesni dovetok, ktorý Cicero nepovedal: „*Ve válce, že mlčí múzy, muži by však mlčet neměli...*“

A čo kresťania?

Mlčia. Mlčíme, keď sa opäť preklesluje história, skresluje súčasnosť... mlčíme na pracoviskách, mlčíme v cirkvi, mlčíme v zboroch, mlčíme doma... mlčíme. Ale – kresťanov by malo byť počuť pri všetkých nepravostiach.

(Mal by som tú poslednú vetu vyčiarknuť – prečo som vlastne akosi automaticky napísal našu povinnosť nemlčať v podmienovacom spôsobe? Lebo sám viem, aké je to pohodlné, premaľovať si okolie tak ako ho chcem vidieť a mlčať, a možno trochu si v duchu povedať: Mal by som...)

Stíšme sa na chvíľu. Počujete? Nie? To nie je mlčanie. Mlčanie nepočuť – to počuť tých, čo kričali pred dvoma tisícročiami v Jeruzaleme: Ukrižuj!

BOHUSLAV PIÁTKO
(šéfredaktor)

SVEDECTVO

JANKO BENCS (CB Levice)

Tento môj príbeh – príbeh Kristovej cesty ku mne a mojej cesty k Nemu – je možno v niečom podobný príbehom mnohých ľudí. Iste je v niečom aj odlišný, ale je to predovšetkým príbeh o veľkej Božej láske, milosti a navyše aj nesmiernej trpezlivosti so mnou.

Narodil som sa, vyrastal som aj dospel v rodine rodičov – kresťanov. Takže som už v detstve od učiteľiek na besiedke počúval množstvo biblických príbehov. Aj doma nám hlavne mamina často čítala o mnohých veľkých mužoch z Biblie. Tie príbehy som počúval veľmi rád – v niečom prebúdali moju detskú fantáziu, ale ich skutočný význam som celkom nechápal. Vlastne nad mnohými z nich som ani hlbšie nerozmýšľal, skôr som ich prijímal len ako nádherné a staré príbehy. Ale Pán Boh postupne pripravoval mňa a moje srdce, aby som počul a pochopil to najdôležitejšie o skutočnom živom Bohu a o tom, čo pre nás urobil. A práve toto zmenilo aj môj život.

Ako 13-ročný dorastenec som postupne všetko začal vnímať akosi inak. Moje detské predstavy o Bohu ma už neuspokojovali a ja som pomaly začal spoznávať skutočne živého Boha. A že to nie sú len slová – to som mohol cítiť v záujme a v láske, s ktorou sa nám naši vedúci venovali. Vo vzťahoch, aké na doraste vládli...

Asi po roku chodenia na dorast som sa mohol zúčastniť výletu na Dielu. Na ranných stíšeníach sme preberali Abrahámov príbeh. Božiu výzvu, ktorú počul a poslúchol, jeho vieru, pokúšenia a ťažkosti, ktorým musel čeliť. Ale aj naplnenie zaslúbení v jeho živote... Neobišli sme ani postavu jeho synovca Lota. Myslím si, že aj tento príbeh sa v tom čase dotkol viacerých dorastencov.

Jeden večer medzi nás prišiel ujo Eudo. Nadviazal na Abrahámov príbeh, ale vravel nám aj o Pánovi Ježišovi. Na záver nás vyzýval – tých, ktorí to skutočne cítia –, aby sme otvorili svoje srdcia a ústa pred Pá-

nom Ježišom. Ujo Eudo nám vtedy povedal, že kto chce veriť a prijať Pána, musí to urobiť celým svojím srdcom, nie polovične, ako to mnohokrát robil Lot či jeho žena.

Aj ja som túžil zmeniť svoj život. Aj napriek rozpakom, aké som vtedy mal aj v takejto menšej skupinke ľudí, chcel som verejne otvoriť svoje srdce a ústa pred Pánom Ježišom. Vyznať mu svoje hriechy, ďakovať mu za všetko, čo aj pre mňa osobne vykonal. Za Jeho obeť. A prijať Ho ako Pána – pre celý svoj život. A tak som to vtedy urobil. Viem, že práve toto bol ten deň, keď som sa aj ja smel odovzdať Pánovi a dodnes to neľutujem.

Na spiatocnej ceste domov z Dielu to Pán Boh tak úžasne zariadil, že som sa o tom všetkom mohol ešte rozprávať s Peťom Prištiakom. Veru, bolo to skvelé. Aj napriek tomu, že som z Dielu musel odísť o nejaký deň či dva skôr, Pán Boh mi to práve tou spoločnou cestou určite vynahradil. A kto už niekedy cestoval z Dielu, vie, že tá cesta netrvá hodinku. Takže bolo veľa času na rozhovor. Peťo ma utvrdil vo viere a povedal mi, že som sa naozaj stal Božím dieťaťom. A dal mi aj takú praktickú radu, aby som si to, čo som smel v tie dni z Božej milosti zažiť a od Pána prijať, zapísal do zošita, ktorý sme mali na stíšenia. Ten zošit mám odložený dodnes. A vždy, keď prišli nejaké pochybnosti, mohol som doň nazrieť.

Môj život sa navonok možno nejakým výrazne nezmenil. Bolo to asi pod vplyvom mojej tichšej povahy; podpísala sa na tom aj výchova, akú som dostal od veriacich rodičov a v zbore. Ale od toho dňa viem, že patríam Pánu Bohu.

Ale neskôr – po pár rokoch – táto moja prvá láska postupne chladla. Moje nadšenie upadalo a viem, že som vo svojom živote porobil aj hlúposti. Niektorí by možno nad nimi len mávol rukou, ale mňa to veľmi trápilo. Zvlášť keď som si uvedomil, že svojím konaním zarmucujem Pána Boha. Viem, že som sa občas – hlavne v práci – nezachoval ako kresťan, skôr naopak. Sú to moje osobné zlyhania, ktoré už nemôžem vrátiť späť. Oľutoval som ich, vyznal a usilujem sa, aby sa už neopakovali.

Ale nielen v konkrétnych situáciách som zavše zakopol. Aj môj duchovný život postupne chladol. Stal som sa vlažným kresťanom. Áno, stále som si robil stíšenia, modlil som sa, ale bolo to skôr len zo zvyku. Skutočne ma to iba málo naplňalo. Všetko to – mnohé návštevy zhromaždenia, moje chvály, počúvanie kázni, atď., bolo mnohokrát len povrchné.

No nikdy som úplne neodišiel od Pána k otvorene bezbožnému životu. Alebo, lepšie povedané – skôr ma On stále držal pri sebe aj medzi kresťanmi. Nevypustil ma zo svojich rúk ani napriek mojim zlyhaniam a pádom. Za túto jeho milosť som mu vďačný. Práve preto je tento môj príbeh aj príbehom o nekonečnej Božej trpezlivosti.

Pár rokov dozadu som opäť začal hlbšie premýšľať o mojom osobnom vzťahu s Pánom. Uvedomoval som si, že ani ja nie som tu na tomto svete náhodou. Ale som tu nato, aby som aj ja svojím životom oslavoval Pána a každý deň s Jeho pomocou poznával a plnil Božiu vôľu. Netuším, čo má Pán pre mňa, pre môj život ďalej pripravené, ale verím tomu, že je to to najlepšie.

A práve kvôli tomuto presvedčeniu chcem vo svojom živote aj prakticky naplňať Božiu vôľu. Viem, že okrem iného je Jeho vôľou to, aby sa každý kresťan začlenil do nejakého konkrétneho spoločenstva. Poznanie tejto pravdy ma priviedlo – aj keď trochu dlhšou cestou – k rozhodnutiu verejne vyznať svoju kresťanskú vieru a pripojiť sa k Jeho cirkvi. Tak aj ja túžim po spoločenstve s Pánom Bohom, s Ježišom Kristom, ale aj po vzájomnom spoločenstve so všetkými bratmi a sestrami. ■

MAMA

EVA BECHNÁ
(Cirkev bratská Žilina)

Je to už pár rokov. Ležala som v nemocnici, malé deti som zanechala doma na starosť zvyšku rodiny. Dlho som sa bránila pretrhnúť putá, ale keď už som si naozaj nevedela so sebou rady, rodina ma presvedčila, že to bude v tejto chvíli najlepšie, čo pre nich môžem urobiť. Ešte nikdy predtým som bez nich nebola viac ako dve hodiny. A zrazu som ich musela odovzdať na neurčitý čas. Možno na dni, možno týždne...

Bolo mi naozaj zle. Ležala som nadopovaná práškami a nemocničnú plachtu kropila slzami. Kde sú asi moje deti... Či im dali jesť to správne jedlo, či ich uložili načas do postele, či im prečítali tú správnu rozprávku, dostatočne pofúkali boľavý prsteň. Lebo to viem predsa iba ja...

V izbe so mnou ležala ešte jedna pacientka. Mladé dievča na tom bolo zjavne o kus horšie. Ja som sa aspoň občas došuchotala do jedálne a prehodila pár holých viet s personálom. Ona bola celý čas zababrušená v bielych perinách, dlhé vlasy splyvajúce po vankúši. Nevydala hlásku, len sa občas prehodila z boka na bok. Nikdy som sa s ňou neoznámila, zostala pre mňa tajomstvom.

V nedeľu poobede nastal čas návštev. Do miestnosti vstúpila ONA. MAMA. Prišla za svojou dcérou, mojou spolubývajúcou. Tichučko a neznateľne sa pohybovala po miestnosti, ale za krátky čas sa o všetko postarala. Vyvetrala izbu, napravila perinu, utrela stolček, zobrala špinavú bielizeň a doplnila novú. Doniesla pohár s vodou a nežnými pohybmi upravila dcére vlasy. Tichým hlasom sa jej prihovárala a uistovala ju o tom, že sa nemusí ničoho báť. Tá žena ma fascinovala. Áno – aj moja mama sa práve s podobnou silou levice v plnom nasadení starala o moje dve malé deti. Ale ja som zrazu zatúžila, aby sa niekto postaral o mňa. Aby ma pohladkal, zodvihol, doniesol, priniesol, utrel – ale predovšetkým zobral na seba všetku tú ťarchu, ktorá mi v tej chvíli ležala na srdci. Bola pre mňa stelesnením bezpečia materinskej náruče a zároveň veľkej sily, schopnej udvihnúť aj to najťažšie bremeno.

Lebo takto to malo byť a tak som si to predstavovala. Že totiž ja ako mama nemôžem byť nikdy slabá, nikdy chorá a bezmocná. Ja mám byť tá, ktorá bojuje do posledného dychu a nikdy nemá voľno. Vždy má všetko pod kontrolou a je všade, kde treba. Teda hlavne pri svojich deťoch, kedykoľvek ma potrebujú. Dvadsaťštyri hodín. A zrazu bolo všetko mimo plánu a ja som s tým nemohla nič urobiť. Ani som nevedela, dokedy... Dnes viem, že zatiaľ čo ona mala sily dosť, pred ňou ležalo apatické choré dieťa, s čím takisto nevedela urobiť nič a nevedela, dokedy... a či vôbec. Ako matky sme sa dostali do okamihu, kedy sme už nemohli urobiť viac. Len čakať, dúfať a mať nádej...

Hneď na druhý deň ma preložili na inú izbu a ja som sa nikdy nedozvedela, kto bola tá žena a to dievča. Či sa dostala zo svojho stavu a vrátila sa v poriadku domov. Ja som sa vďaka Pánu Bohu onedlho mohla vrátiť k svojim deťom a znovu sa o ne starať. Nikdy nezabudnem na ten stav bezmocnosti a na obraz ženy, ktorá sa stará o svoje choré dieťa. Nech sú tieto slová holdom pre všetky mamy – tie nežné bytosti a zároveň bojovné levice, ktoré vedia nekonečne posúvať všetky hranice, keď ide o ich deti. ■

KUCHÁR MOHAMED MASAIL AHMED ELMARDASHY

EVA BECHNÁ, ĽUBO BECHNÝ,
Foto: ĽUBO BECHNÝ

*Redakcia ďakuje hotelu Dubná Skala v Žiline
za možnosť fotografovať v jeho priestoroch.*

Egyptan Mohamed je moslim žijúci na Slovensku, kde prišiel za svojou láskou. Stretli sme sa s ním na inštalácii seniora Mariána Kaňucha, po ktorej ako kuchár pre účastníkov pripravil množstvo pochutín. Je pravidelným návštevníkom večerných služieb Božích v žilinskom evanjelickom chráme. Dostatočný dôvod na rozhovor. Jeho meno Mohamed Masail Ahmed Elmardashy sa skladá zo štyroch častí. Z krstného mena, mena otca, starého otca a priezviska. Pochádza z Taha Al Marg Diarb Negm Sharqiya, čo je asi 100 km od Káhiry. Otec už nežije, bol farmárom. Má 6 súrodencov. Keď sa pred 20-timi rokmi stal kuchárom, začínal ako pomocná sila, ale čoskoro musel nastúpiť do armády.

Je v Egypte povinná vojenská služba?

Áno. Podobne, ako to bolo kedysi na Slovensku – ľudia, ktorí majú iba stredoškolské vzdelanie, idú na vojenčinu na dva roky, absolventi univerzity iba na jeden. Ja som bol v armáde dva roky. Veľa som sa tam naučil, vďaka Bohu, a tiež som získal aj vojenskú hodnosť. Po dvoch rokoch som sa znova vrátil k odboru. Nastúpil som do jednej malej reštaurácie v Káhire. Tam som získal veľa skúseností, popritom som aj veľa študoval, aby som mohol v reštaurácii získať lepšiu pozíciu. Potom som odišiel do Sharm El Sheikh.

To je ďalšie egyptské mesto?

Áno, je to veľké turistické centrum. Tu som pracoval v hoteli spoločnosti Pickalbatros, potom som odišiel do iného hotela rovnakej spoločnosti v Hurghade, kde som pracoval viac ako desať rokov. Keď som stretol svojich slovenských priateľov, rozhodol som sa prestať hovať na Slovensko. Nebolo to jednoduché, ale krok po kroku sme vybavili všetky praktické náležitosti, takže nakoniec tu žijem pri svojej „rodine“ a pracujem.

Spoločnosť Pickalbatros založil Egyptan, ktorý tiež začínal ako pomocná pracovná sila v kuchyni. Ako mladý odišiel do Švajčiarska,

kde získal skúsenosti a kapitál, takže potom, keď sa vrátil domov, vybudoval veľkú spoločnosť a obrovskú sieť hotelov v turistických destináciách. Dnes má osem hotelov v Hurghade, tri v Sharm El Sheikh a tiež tri v Maroku.

Pracovali ste tam ako šéfkuchár?

Nie, začínal som ako vedúci pomocných kuchárov, ale postupne som sa vypracoval na pozíciu šéfkuchára, ktorú som vykonával 10 rokov. V hoteli sme otvorili päť reštaurácií s rôznymi kuchyňami (ázijská, nemecká, talianska, francúzska a orientálna). Napo-

sledy som pracoval vo francúzskej reštaurácii. Je to veľmi známa sieť hotelov, ale ja som sa s nimi musel rozlúčiť, pretože som chcel začať nový život v Európe.

Boli ste už niekedy predtým v Európe?

Prvýkrát som sem prišiel s turistickými vízami asi pred tromi rokmi. Predtým som tu nikdy nebol, pretože my Egypťania musíme mať do všetkých krajín Európy víza.

Kedy ste sem prišli definitívne bývať?

Minulý rok v októbri. Ale vyzeralo to, že sa sem ani nedostanem. Keď ide Egypťan do Európy, musí mať spiatočnú letenku, aj keď ju nepotrebuje. Ja som ju nemal a nechceli ma pustiť do lietadla. Našťastie sa mojim priateľom na poslednú chvíľu podarilo letenku vybaviť a poslať mi ju cez internet, takže som napokon odcestoval.

V Žiline pracujete v kuchyni štvorhviezdičkového Hotela Dubná Skala. Aké je vaše postavenie?

Keďže nepoznám slovenský jazyk ani kuchyňu, bolo dosť náročné nájsť si prácu. Vedenie Hotela Dubná Skala**** mi však dalo šancu pracovať v kuchyni, vychýrennej medzi slovenskými gurmánmi a ocenennej viacerými cenami, a ja som za to nesmierne vďačný. Snažím sa prinášať vlastné nápady a robiť veci originálne. Samozrejme, sú recepty, ktoré musím presne dodržať, ale nemám problém sa ich naučiť.

Hlavným problémom je pre mňa jazyk, ale dúfam, že sa čoskoro naučím viac ako len pár slov, ktoré potrebujem pri svojej práci, aby som mohol prísť aj medzi hostí reštaurácie a opýtať sa ich, či im moje jedlo chutí.

Naučili ste sa už variť nejaké typické slovenské jedlá, ako sú halušky?

Áno, halušky ma naučila moja slovenská mama. Tiež kapustnicu a guláš z držiek.

Ste moslimom, napriek tomu ste nemali problém prísť do evanjelického kostola.

Išiel som s mojou slovenskou rodinou. Išli oni, išiel som aj ja, nemám s tým problém. Som praktizujúci moslim, modliem sa ráno aj večer, ale nie za každú cenu. Niekedy, keď cestujem a mám príležitosť, idem sa modliť aj do mešity na letisku, ale keď nemám možnosť, nič sa nedeje. Modliem sa iba v súkromí, nie ľuďom na očiach. V práci sa tiež nemodlím. Aj keď mi záleží na tom, aby som mal veci s Pánom Bohom v poriadku (z Mohamedovho mobilu práve zaznieva modlitba – „No vidíte, teraz by som sa mal modliť, ale nebudem...“).

Niektorí moslimovia sú veľmi ortodoxní a hovoria, že sa musia modliť vždy, keď to Korán určuje – päťkrát denne. Ja tak neuvažujem. Teraz, keď bývam v mojej slovenskej rodine, zisťujem, že moslimovia a kresťania majú veľa spoločného. Moja slovenská mama

je ako tá, ktorú mám v Egypte. Keď sa neskoro večer vraciam z roboty, nejde spať, kým nevie, že som sa v poriadku vrátil. Stará sa o mňa, pripomína mi, aby som sa teplo obliekal. Nikomu neublížujú a majú lásku k blížnym. Myslím, že to nie je samozrejmé.

Našli ste dobrú rodinu!

Ďakujem Bohu (*hovori Mohamed po slovensky!*)

Chodievate s vašimi priateľmi pravidelne na bohoslužby? Rozumiete niečomu?

Áno, chodievam. Ale veľa nerozumiem. Len niektoré známe slová z Biblie: napríklad amen – to znie rovnako v slovenčine aj arabčine. Potom zo Starej zmluvy poznám mená ako Hagar, Izrael, Egypt a ďalšie. Egypt je takým náboženským centrom. Veľa vecí, ktoré sú

spoločné moslimom a kresťanom, vznikli v Egypte.

Keď hovoríte, že kresťania a moslimovia majú spoločnú lásku k blízkym, nedá mi nespomenúť nedávnú tragédiu z Francúzska, kde teroristi v mene islamu postrieliť niekoľko nevinných ľudí.

Mám informácie od viacerých pri-

Niektoré moslimské ženy nosia tzv. burky. Francúzi to zakazujú, pretože sa obávajú, že za závojom môže byť skrytý muž so zbraňou. Je to v arabských krajinách stále bežné?

Mladšia generácia už takéto veci nenosí. A ak, tak maximálne šatku, ktorá im nezakrýva tvár. Ani u nás v Egypte nemáme príliš radi, ak sú ženy plne zahalené. Je to ne-

senosti? Že by sa k vám chovali nevhodne ako k cudzincovi z arabskej krajiny?

Ani raz som sa tu s niečím takým nestretol. Každý, koho som tu stretol, je mi ako brat. Ako keby sme spoločne vyrastali. A to aj v práci. Majiteľka hotela bola ku mne veľmi láskavá a aj ostatní kolegovia mi pomohli vo všetkom, čo som potreboval.

teľov – nebola to záležitosť islamu, ale politická záležitosť. A novinári nemali právo sa takto vyjadrovať o Mohamedovi.

Pripúšťajú vôbec moslimovia nejakú mieru žartov na úkor islamu?

Do určitej miery to nie je problém, ale má to svoje hranice. Ja osobne si nerobím žarty z náboženstva druhých ľudí a očakávam, že aj oni sa budú ku mne správať podobne. Zvlášť, keď o mojom náboženstve nič nevedia.

U nás nie je veľa moslimov ako v iných európskych štátoch (Francúzsko, Veľká Británia). Je známe, že sa nechcú príliš aklimatizovať – naopak, očakávajú, že nová krajina bude rešpektovať ich kultúru. Vyžadujú si nosiť napr. burky a pod. Čo si o tom myslíte?

Ja takto neuvažujem. Keď som prišiel sem, tak tu chcem žiť ako všetci ostatní. Ale viem, že sú také komunity moslimov v Európe. Keď som prišiel do Európy, jeden Egypťan, ktorý väčšiu časť života žije tu, ma varoval, aby som sa radšej k takýmto komunitám nepridával.

bezpečné. A spôsob zahalenia je len vec citu toho-ktorého človeka, tradície určitej rodiny. Nie je na to žiadny zákon.

V spojitosti s terorizmom sa diskutuje o tom, či Korán pripúšťa zabíjanie nevinných ľudí v mene islamu. Pripúšťa alebo nie?

Nie, máme ale právo sa brániť. Čo ak by niekto prišiel a napadol Egypt a chcel nám zobrať časť územia? Tak predsa nebudeme nečinne čakať!

Existuje v Egypte niečo také ako mnohoženstvo?

Zvyčajne majú muži už len jednu ženu, lebo viac žien si vyžaduje mať dosť peňazí. Ale celkovo sa krajina mení podľa európskeho modelu. Ženy pracujú v bankách, na letiskách a všade tam nosia kostýmčeky, uniformy a nie dlhé šaty. Mladí ľudia na uliciach sa vodia za ruky, veľa z nich fajčí, ale nie dievčatá. To by v minulosti nebolo možné. Ja ako moslim nepijem ani nefajčím. Ani mi to nechýba.

Mali ste tu na Slovensku zo strany Slovákov nejaké zlé skú-

Nedávno boli u nás Vianoce. Prežili ste ich spolu so slovenskou rodinou. Ako ste ich vnímali?

Poznám európske Vianoce a Nový rok z turistických rezortov v Egypte, kde sme pre turistov niečo podobné pripravovali. Je to v niečom podobné moslimskej tradícii. Počas ramadánu dostávajú deti každý deň sladkosti, tak ako u vás počas adventu. Tohto roku bol pre mňa veľkým prekvapením sneh, ktorý u nás v Egypte nemáme.

Hlavnou témou nedávnych dní bolo referendum, ktoré sa zaoberá tým, ako má vyzeráť štandardná rodina na Slovensku. V arabských krajinách má rodina významné miesto v živote človeka, však?

V Egypte nie je možné, aby sa po ulici prechádzali páry rovnakého pohlavia v dôvernom objatí. Pravdepodobne sú aj u nás homosexuálne páry, ale verejne ani v médiách sa s nimi nestretnete.

A áno, máte pravdu, celý rodinný život je tam iný ako v Európe. Ak niektorý člen rodiny, napr. stará mama, má nejaké zdravotné problémy, nie je možné, aby sa rodina

obrátila na nejakú inštitúciu, ale celkom prirodzene sa o ňu starajú sami. Nemáme domovy dôchodcov, lebo o svojich starkých je povinná postarať sa rodina.

V minulých rokoch u vás prebehli vážne politické zmeny – tzv. arabská jar, ktorá sa týkala aj Egypta. Je u vás situácia teraz lepšia?

Oveľa, oveľa lepšia! Zmenili sme prezidenta – je to pre nás niečo nové. Všetci ľudia v jednu chvíľu povedali, že si už takúto vládu neprajú. Najskôr sme mali prezidenta Husní Mubaraka. Vládal tridsať rokov a chcel presadiť, aby sa prezidentom stal jeho vlastný syn. Ale prečo? Ľudia už toho mali dosť a začali demonštrovať proti jeho režimu. Namiesto neho sa stal prezidentom Muhammad Mursí, moslim a tešili sme sa, že krajina nastúpi na demokratickú cestu. Ale on sa zaujímal iba o svoje záujmy a záujmy ortodoxných moslimov v krajine. Prezident má byť prezidentom všetkých ľudí, nie iba jednej skupiny. A tak došlo znova k nepokojom a novej výmene prezidenta. Najnovší prezident Abd al-Fattáh as-Sísí je dobrý. Podporuje podnikateľov a časť svojho platu venuje krajine.

Nedávno, pri inštalácii brata farára Mariána Kaňucha do funkcie seniora, ste pripravovali občerstvenie pre hostí. Zdá sa, že sa v žilinskom cirkevnom zbore cítite dobre.

Manželia Kaňuchovci – Marián a Olinka – sa ku mne správajú ako k dávnemu priateľovi, ale aj všetci ostatní tu. Ak je táto komunita blízka mojej slovenskej rodine, je blízka aj mne. Ak by niekto z nich potreboval pomôcť, nebudem rozmýšľať a hneď pôjdem. Marián hovorí výborne po anglicky, čo je pre mňa skvelé. Olinka nehovorí až tak dobre, ale čo nepovie slovami, to povie svojím milým úsmevom.

Aká je zvyčajná forma pozdravu medzi priateľmi v Egypte? Podanie ruky, poklona, bozk... Podanie ruky a ľahký bozk na obidve líca (Mohamed hneď predvedie). ■

DVE
KAZNE

JANA MEŠKOVÁ
**ZISK, KTORÝ
JE STRATOU**

ŠTEFAN MARKUŠ
**NEBESKÁ
ČASOMIERA**

ZISK, KTORÝ JE STRATOU

LK 12, 15–21

JANA MEŠKOVÁ
(CB Dolný Kubín)

Máme pred sebou jedno z podobenstiev Pána Ježiša, ktoré pomáha riešiť naše aktuálne situácie. Otázku majetku, bohatstva, nezaslúženého Božieho dobrodenia a požehnania, ktorého sa nám v živote dostalo.

Už aj tak bohatému človeku doprial Boh ďalšie bohatstvo: nečakane mal úžasne hojnú úrodu. Nevieme, či viac zasadil, alebo pracoval na svojich poliach usilovnejšie ako po iné roky, kvalitnejšie, ako to robili iní, ale výsledok bol jasný: nadmieru a nad očakávanie veľká úroda. Boh mu požehnal. Sedliak dostal viac, ako čakal.

Predpokladám, že mu susedia závideli; šomrali a kládli si otázky: prečo jemu áno a nám nie? Urobil tento bohatý sedliak niečo zlé? Nie. Tak ako po iné roky, zasadil, plel, polieval a obrábal. Staral sa o svoje pole. Tak to má byť. Keby nebol zasial a pracoval na poli, nebol by mal úrodu. Aj my máme povinnosť pracovať a tak si zarábať na živobytie, lebo Boh to od počiatku tak ustanovil. Asi častejšie ako náhle zbohatnutie nás trápia úplne opačné problémy: stále robíme, lopotíme sa, väčšinu času trávim v zamestnaní aj na úkor vlastnej rodiny a výsledok je stále rovnaký: to, čo zarábame, je stále málo. Ale je to ozaj tak v skutočnosti? Nie je to len naše zdanie, že sa nám všetko máli? Nemáme vlastne v podstate stále dosť?

Vráťme sa však k príbehu. Jednu jeseň mal zrazu sedliak úžasne veľkú úrodu. Náhle ešte viac zbohatol. Myslím, že nerobil nič navyše, lebo o to tu v podobenstve nejde. Pointa príbehu je v Božom požehnaní. Bez vlastného pričinenia náhle zbohatol. Spomeniem tu príklad, ktorý nedávno rozprával jeden brat – ako sa snažil praktikami blízkymi hazardu, hrou pokru, zveladiť, zlepšiť svoju finančnú situáciu. A nepodariť sa – nielenže nezbohatol, ale prehral a schudobnel. A potom sa zrazu stalo to, že bez svojho pričinenia zbohatol – Boh mu požehnal formou dedičstva. Tak, ako v tomto príbehu. Sedliak má zrazu veľa a dáva si otázku: Čo urobím? Veľmi dôležitá otázka. Náhle mám viac ako potrebujem. Úžasné – stanem sa nezávislým, spokojným, zabezpečeným. Čo urobím? Myslím si, že práve táto otázka je v príbehu prvoradá – je pointou príbehu.

Rozmýšľaj a plánuj

Nedávno som si na radu manažérov poisťovne, v ktorej pracujem, prečítala knihu bratov Crommovcov: Ako úspešne predávať. Autori tu rozoberajú postupy,

čo a ako robiť, aby som bol úspešný vo svojej práci predajcu. V podstate ako keby poznali toto Ježišovo podobenstvo – vychádzajú z úplne rovnakých princípov. Z princípov ľudských, človečích. Na začiatku musí byť otázka, musím sa rozprávať sám so sebou. Potom si urobím plán – lebo dobrý plán je polovica úspechu. Potom svojmu plánu podriadiť čas, prostriedky a úsilie a nájdem riešenie. Jednoduché, však? Tak rozmýšľa človek, ktorého pánom nie je Boh, ale úspech. Vidina dobrého zárobku, úspechu, bohatstva. Presne ako bohatý sedliak: položí sám sebe otázku, rozpráva sa so sebou, myslí na svoj prospech a načrtne si plán. Postup je jasný: už viem, čo urobím. Presne, ako píše bratia Crommovci: keď už viem, čo urobím, keď mám dobrý plán, držím sa ho presne – nepozerám napravo, naľavo, nedám sa znechutiť ani zákazníkmi, ani ich námietkami, ani ich náladami, ani ich argumentmi. Už si idem jasne za svojím cieľom. Ako keby som už bol v celi. Lebo keď dobrý plán je polovica úspechu, jeho realizácia je tá druhá polovica. Sedliak vymyslel výborný plán a ešte lepšie ho zrealizoval. Do tejto realizácie vložil svoj čas, námahu i finančné prostriedky. A veľa pracoval: musel pováľať staré sýpky, pozháňať materiál, vybudovať sýpky nové, úrodu pozberať, uskladniť. Pán Ježiš tu nepoužil príklad nejakého darebáka a lenivca. Nie – sedliak je vlastne v niečom našim vzorom: Rozmýšľa a plánuje. Kofkí konajú zbrklo, alebo si aj čosi naplánujú, ale už im chýba sila, odvaha a pracovitosť k realizácii svojich plánov a nakoniec všetko nechajú tak. Sedliak nebol len taký nejaký nedbalec, ktorý sa vykašle a nechá úrodu na poli.

Sedliak si všetko do detailov naplánoval. Čo by sme mu vyčítali? Nekoná neuvážene. Premýšľa, myslí prezieravo na budúcnosť. Dnes je hojnosť – zajtra tak byť nemusí. Či si i my neodkladáme v bankách, v poisťovniach či na iných účtoch peniaze do budúcnosti? Či si nevyberáme banku, ktorá dáva najvyššie úroky, ktorá ponúka zaistené fondy, bezpečnosť vkladov? Či nepochválil pán v inom podobenstve nečestného správcu, že dobre a opatrne urobil, keď poprepisoval dlžobné úpisy pánových veriteľov v ich prospech? A zaistil si tak po prepustení z práce ich vďačnosť a vstup do ich domácností. Áno, z hľadiska ľudského sedliak urobil

dobré: popremýšľal a urobil tak, aby sa zabezpečil pre budúcnosť. Či nespravil podobne aj Jozef v Egypte? Cez úrodné roky uskladnil hojnosť obilia, aby bolo k dispozícii, keď prídu roky neúrodné. V čom je teda rozdiel? Jozef bol celý čas v spojení s Bohom a od Boha dostal aj zjavenie, čo robiť ďalej. Bohatý sedliak vynechal Boha zo svojich úvah i zo svojej realizácie. Boháč staval sýpky na základe jeho vlastného skvelého nápadu. Nielenže nepoďakoval Bohu za hojné požehnanie, ale sa ani nepýtal Boha, ako naložiť s hojnou úrodou. Boží dar prijal ako samozrejmosť, ako fakt, a ďalej už staval iba na svojich nápadoch. Keď Jozef oboznámil faraóna s výkladom sna o chudých a tučných kravách a klasoch, čo predstavovalo 7 úrodných a 7 neúrodných rokov, nezabudol zdôrazniť, že to nie on, ale Boh oznámil faraónovi výklad sna. Boh na prvom mieste, potom naše plány v súlade s Jeho vôľou. Jozef bol pri svojom rozhodovaní plný Božieho ducha, tak, že to videl aj faraón (Gn 41, 39) a tak aj výsledok jeho práce bolo dobro pre mnohých ľudí. Sedliak vynechal Boha zo svojho dobre naprogramovaného života.

Len ja

Sedliak sa s bohatstvom stáva sebou, chamtivcom a lakomcom. Ani len myšlienka na druhých alebo rozdelenie sa. Len ja, ja, ja a potom už nikto. A vo svojej samomluve pokračuje ďalej: „Duša moja, pozri, teraz máš uložené zásoby na mnoho rokov – odpočívaj, jedz, pi a vesel sa.“ Tak ako v prvej úvahe o svojich plánoch nepočíta s Bohom, tak vynecháva Boha i v ďalšej budúcnosti. A navyše si vo svojej chamtivosti pomýlil hodnoty. Zamenil dušu s telom. Nemal povedať „duša, užívaj si“, ale „telo, užívaj si“. Sedliak myslel len na svoje telo, na svoje brucho a na zábavu – jeho duša z jeho rozhodnutí nemala nijaký úžitok. Úspech, blahobyť a prosperita mu zatemnili myseľ. Chamtivosť narušila jeho zmysľovanie. Jeho životnou filozofiou sa stala filozofia užívania si. Hmota sa pre neho stala modlou a zmyslom života. Carpe diem – ako hovorili starí Rimanovia: Uži si dňa. Hudobná skupina Elán to výstižne spieva v jednej pesničke: „...moje telo by stále jedlo, pilo a milovalo, stále sa smialo, dobre sa malo a len si užívalo, a všetko je mu, všetko je mu málo...“

Povedali sme si, že na začiatku nejakej činnosti je dobré urobiť si plán, aj vytrvalo pokračovať v jeho realizácii je dobré – ak však nevynecháme z plánov i z činnosti osobu najdôležitejšiu – Boha. Čo Boh nepožehná, nemôže sa podariť. A tak nakoniec výsledok plánov i úsilia vôbec nemusí byť taký skvelý, ako sa zdal byť na začiatku. Výsledok môže byť dokonca úplná katastrofa. I ten najlepší plán stroskotá, ak nepožiadame o Božie vedenie. Tak je aj koniec bezbožného, chamtivého a pôžitkárskeho sedliaka úplne iný, ako si naplánoval. Nedostal žiadnu pochvalu, nikto neoecenil prezieravý plán a úžasne skvelú realizáciu. Naopak – „Blázon,“ – také bolo Božie záverečné konštatovanie. Mal vidinu nádherného života v hojnosti, mal istotu blahobytu na mnohé roky a zabudol, že nič nie je istejšie ako smrť. Márnotrtník je a pije tak, akoby mal zajtra zomrieť. Lakomec šetrí tak, akoby si chcel aj po smrti užívať. Blázon, chcel si si zabezpečiť spokojnosť, večný blahobyť pre svoju dušu, ale zabudol si, že duša

potrebuje niečo iné. Urobil si si zásoby pre svoje telo, ale duša zostala hladná. To, čo malo byť ozajstným pokrmom pre tvoju dušu, to si jej nedal. Ja som ten chlieb života – kto prichádza ku mne, nebude nikdy hladovať. Nebude nasýtená tvoja duša, lebo nelačnela po živote s Bohom, nelačnela po spravodlivosti, nelačnela po Slove Božom. Tvoja duša je dnes povolaná do večnosti a to, čo si si naukladal, čiže bude? Zisk, ktorý si dostal od Boha, sa ti stal nakoniec stratou. Lebo si s ním naložil nesprávne.

„Hľa, doprial som si všetko, čokoľvek si moje oči želali, nič som si neodoprel – no keď som sa pozrel späť, videl som, že to je márnosť a honba po vetre,“ – hovorí Šalamún v knihe Kazateľ. A pokračuje: „Je zlo, ktoré som videl pod slnkom a je to človek, ktorému dal Boh bohatstvo, poklady a slávu a nemá nedostatok v ničom, ale Boh mu nedožičí, aby si to mohol užívať, lebo niekto cudzí to užíva. Aký zisk zostane človeku pri všetkej jeho námahe, ktorou sa namáha pod slnkom? Niet trvalého zisku pod slnkom.“ Keď tá Boh povolá, čo si nahonobil, čiže bude?

Nečakané požehnanie

Bohatému sedliakovi z nášho príbehu Boh nečakane požehnal. Sedliak prijal dar úplne samozrejme, bez toho, aby sa zamýšľal, odkiaľ pochádza; bez toho, aby prejavil čo len najmenšiu vďačnosť Bohu. Nekonáme aj my často podobne? Je vďačnosť naša prirodzená vlastnosť? Apoštol Pavol nás v liste Efeským 5, 20 nabáda: *Za všetko ďakujte*. Za všetko, i za dobré, i za zlé, i za to, čo sme nadobudli svojou tvrdou prácou. Lebo i to požehnal Boh, a keby na tom nespočinulo Božie požehnanie, nemuseli by sme to mať ani napriek tomu, že sme sa snažili. I za to, čo sme dostali od Boha darom, bez nášho pričinenia. Za všetko. Je dobrorečenie náš životný postoj? Dobroreč moja duša Hospodinovi a nezabudni na žiadané z jeho dobrodenia. Sedliak z bohatej úrody nikomu nič nedal. S nikým sa nepodelil. Jozef pri stavbe sýpok myslel na iných. Zásoby boli pre všetkých – i pre tých, čo prišli zďaleka. Zo sedliaka náhle Božie dobrodenie urobilo sebca. Sme ochotní podeliť sa s tým, čo nám Boh požehnal? Pamätáme vo svojej hojnosti na tých, čo majú málo? Podporujeme finančne fungovanie zboru, dávame na misiu? Všetci sme dostali nesmierne veľa Božieho požehnania. Každý v niečom inom. Jeden má viac zdravia, iný lepšie zarába, tretí zdedil majetok. Položme si aj my dnes otázku, akú si dal sedliak: čo urobím?

Každý človek sa musí rozhodnúť, čo bude robiť, aký postoj zaujme k životu okolo seba, k veciam, ktoré máme pre fungovanie našich domácností. Budem ďakovať (dobrorečiť), alebo sa stavať neutrálne, hnevať sa, reptáť, či dokonca zllorečiť? Budem vymýšľať plány, aby som mal ešte viac, ešte krajšie, aby som mal ešte väčší blahobyť – budem hľadať, ako sa svojimi schopnosťami dopracujem k zábezpeke pre budúcnosť? Pre koho zhŕňame v živote – pre svoje telo, alebo pre svoju dušu?

„Ved' čo osoží človeku, keby aj celý svet získal, a svoju dušu by zahubil? Lebo ktokoľvek by chcel zachrániť svoju dušu, stratí ju, a kto by stratil svoju dušu pre mňa a pre evanjelium, ten ju zachráni.“ ■

NEBESKÁ ČASOMIERA

ŠTEFAN MARKUŠ

(CB Bratislava – Cukrová)

„HLA, PRÍDEM ČOSKORO...“ (ZJ. 22, 12)

„Vedzte predovšetkým, že v posledných dňoch prídu posmievači, ktorí žijú, ako sa im zachce, a budú sa posmievať: Čo sa stalo so sľubom o jeho príchode?... To jedno však nech vám nezostáva skryté, milovaní, že jeden deň je u Pána ako tisíc rokov a tisíc rokov ako jeden deň. Pán nemešká so svojím prisľúbením, ako sa niektorí nazdávajú, že mešká, ale je zhovievavý, lebo nechce, aby niekto zahynul...“ (2Pt 3, 3–4 a 8–9)

Slovo (čo)skoro vymedzuje neurčitý, dynamicky sa meniaci časový interval. V našom storočí už presahuje medzi 2000 rokov. Pozemský čas plynie rýchlo. Je tikot nebeských hodín zosynchronizovaný s hodinami, ktoré máme na rukách my? Akými hodinami meria čas Boh? Apoštol Peter sa akoby pokúša odpovedať na našu otázku. Neistoty ohľadne vývoja histórie sveta pocítovali už prví kresťania. Apoštol vyzýva čitateľov listu k otvorenosti mysle. Zakladateľ cirkvi ľudstvu zaslúbil, že sa v neurčenej budúcnosti vráti a jeho nasledovníci nech na to nezabúdajú: „...jedno však nech vám nezostáva skryté...“ – upozorňuje Peter. Kresťania v postmodernej dobe sa pýtajú na dôvody jeho obáv. Sú informácie o Ježišom „nemeškaní“ pre cirkev dneška dôležité?

Apoštol Peter predvídal následné problémy mladšej cirkvi. Útoky nepravínikov prídu zvonka aj zvnútra. Pán Ježiš zanechal učeníkom pri rozlúčke podivný testament: „Na svete máte súženie, ale dúfajte, ja som premohol svet.“ (J 16, 33) Boží Syn svojím závetom zanechal dedičom ťažkosti a trápenie. A my vieme, že s opozíciou sa veriaci ľudia musia vyrovnávať neprestajne. Apoštol chcel byť osamotenej cirkvi vo svete nápomocný. Preto cirkev vystríhal. Falošní učitelia sa začnú grupovať zovšadiaľ. „Vedzte..., že prídu posmievači... a budú sa posmievať,“ – prízvukoval. Dejiny kresťanstva dosvedčujú, že táto prognóza je pravdivá.

Najbežnejší spôsob „sužovania“ Kristových vyznávačov je spochybňovať existenciu Boha. Žijeme vo svete, ktorý je infikovaný rakovinou ateizmu. „Čo sa stalo so sľubom o jeho príchode?“ – opakujú starí aj novodobí ateisti. Kde je váš Boh? Prečo nekoná? Poznáme tie otázky... a často nevieme pohotovo odpovedať.

Božie slovo slovami apoštola odporúča, ako máme čeliť provokáciám. Hovorí, že na komplikované otázky sveta neexistuje promptná ani vyčerpávajúca odpoveď. Súhlasíme s Petrom, že Boh meria čas inými hodinami ako my. Dôverujeme Ježišovi, že nezabudol na svoj prisľub a že nemešká s príchodom. Uvedomujeme si, že Boh prebýva v časopriestore, ktorý sa ani zďaleka nepodobá na náš fyzikálny svet. Žalmista nám

o Božom svete čo-to prezradil: „Nebesia patria Hospodínovi a zem dal ľudom.“ (Ž 115, 16) Nebesia sú obytným priestorom Stvoriteľa, ktoré živým pozemšťanom nie sú zatiaľ prístupné, a preto o plynutí času v súradniciach jeho prebývania nemá cirkev špekulovať. Apoštol o tom ani nemedituje, iba nám pripomína, že „...jeden deň je u Pána ako tisíc rokov a tisíc rokov ako jeden deň.“ Z tejto poznámky nedokážeme odvodiť Boží vzťah k našej realite. Žijeme na zemi a Boh je niekde inde. Fyzik by povedal, že neexistuje transformačná rovnica, podľa ktorej by sa naša existencia dala prirovnať k Božej existencii. Tam, kde jeden deň môže byť tisíc rokov a naopak, je fyzikálne nepredstaviteľný časopriestor. Hospodínove príbytky sú mimoriadne. My vnímame plynutie času. Uvažujeme v pojmoch minulosti, prítomnosti a budúcnosti. Boh-Stvoriteľ žije mimo nášho času aj priestoru. Jeho existencia je bezčasová. Stvoril náš svet kedysi „na počiatku“. V okamihu vzniku vesmíru, prírody, živočíchov, inteligentného ľudstva sa začala história. Reálne dejiny sveta Stvoriteľ zosynchronizoval s plynutím času. Historici skúmajú, čo sa stalo včera, politológovia komentujú udalosti dneška a prognostici predpovedajú zajtrajšok. Smrteľný človek dokáže rozmyšľať a konať iba v kontexte plynúceho času. Boh naopak – zo svojej bezčasovej pozície vidí všetky udalosti súčasne a všade. Bezčasová existencia Boha mu umožňuje vnímať minulosť, prítomnosť a budúcnosť naraz. Preto môže u Boha trvať jeden deň tisíc rokov a tisíc rokov prebehnúť aj za jeden deň.

Vo svete vedy sa stretávame s komplikovanejšou otázkou presvedčených ateistov. Napríklad takouto: Ak je biblická správa, že „na počiatku stvoril Boh nebo a zem“ pravdivá – teda, že v presne neurčenom okamihu vznikol priestor a začal ubiehať čas – potom čo bolo pred týmto okamžikom? Existovalo niečo pred stvorením sveta? Čo robil Boh pred „počiatkom“ existencie vesmíru? Existuje rozumná odpoveď?

Aj keď sa kniha Genezis začína vetou „Na počiatku stvoril Boh nebo a zem“ (Gn 1, 1), ešte to neznamená, že pred týmto počiatkom neexistovalo nič.

Človekovi teda nepatrí všetko, čo Boh „na počiatku“ stvoril. Odpoveď na otázku „Čo bolo pred stvorením sveta“ kresťania nachádzajú v Biblii. Uvažujme o nasledovných výpovediach:

Ježiš pri modlitbe k svojmu Otcovi vyslovil podivuhodnú myšlienku: „...*miloval si ma ešte pred stvorením sveta*“ – (J 17, 24). Syn nepochyboval, že ho Otec miloval aj pred vznikom nášho vesmíru. Takže pred stvorením sveta musela existovať láska. Existovali vzťahy. Otec miloval svojho Syna.

Inú skutočnosť zaznamenal apoštol Pavol: „*Veď pred stvorením sveta si nás vyvolil...*“ – (Ef 1, 4). Vyvodzujeme, že pred stvorením sveta existoval Boží plán s ľudstvom. Ešte pred stvorením vesmíru Boh uvažoval o budúcnosti ľudstva. O mne a tebe. Stvoriteľ pripravoval projekt vyvolenia.

V Biblii nachádzame aj správu o príprave budúcnosti, ktorá predchádzala okamihu „na počiatku“. Poučil nás o tom apoštol Pavol: „...*večný život, ktorý prisľúbil pravdivý Boh pred večnými vekmi*“ – (Tit 1, 2) aj apoštol Peter: „...*On ako bezchybný a neposkvrnený baránok bol... vopred vyhladený, ešte pred stvorením sveta...*“ (1Pt 1, 19-2). Biblia svedčí, že prv, ako sa spustili hodiny pri stvorení vesmíru, prebiehala v nebi príprava mimoriadnej budúcnosti. Otec oboznamoval Syna s veľkolepým plánom spásy a dal mu sľub, ktorý fascinuje. Ako mohol Boh svojmu Synovi niečo sľubovať, keď ešte nebolo nič?

Pred počiatkom všetkého teda existovala láska, bol pripravený projekt spásy a prisľub večnosti aj pre smrteľníkov.

Stojíme pred záhadným problémom a kladieme si otázku: Kedy sa začali dejiny sveta? Keď zoberieme do úvahy výsledky modernej prírodovedy (v kontexte teórie relativity), potom musíme prehlásiť, že dejiny neexistovali pred stvorením času a priestoru. Ak ale rozmyšľáme v zmysle biblickej správy o pôsobení Boha pred stvorením sveta, potom oprávnené tvrdíme, že história existovala už aj pred stvorením sveta. Samozrejme, slová volíme veľmi opatrne. Ako máme uvažovať o čase, ktorý pred stvorením sveta ešte neplynul? Z Božieho slova odvodzujeme, že Boh prebýva vo večnosti. Ale čo je večnosť? Ťažká otázka. Vieme iba, že je nevysvetliteľným „bezčasovým trvaním“. Vieme, že Boh je nekonečná bytosť, lebo o svojej podstate prezradil Mojžišovi jedno: „*Ja som, ktorý som*“ – (Ex 3, 14). Boha večnosti nemôžeme charakterizovať minulosťou, prítomnosťou či budúcnosťou. Boh bol, je a bude – trvá od vekov na veky. Prebýva v nepredstaviteľnom priestore, kde neplynie náš pozemský čas. Boží priestor a nebeský čas sú však nedeľiteľné entity. My náš reálny čas i priestor dokážeme deliť. Vieme, čo je sekunda, týždeň či rok. Vieme, čo je ďaleko a čo blízko. Fyzici tomu hovoria, že čas a priestor majú kvantové vlastnosti. Ak Boh existuje mimo reálny časopriestor, je možné, aby zasahoval do sveta ľudí, kde plynie čas? Áno, to sa v dejinách udialo a neustále deje. Boh sa pred 2000 rokmi narodil do ľudskej podoby a angažoval sa v ľudskom časopriestore. A dodnes ovplyvňuje svojím duchom náš život. Stalo sa presne to, čo Otec zaslúbil už pred stvorením sveta.

Nemôžeme v úvahách zostať pri tvrdení, že biblický Boh je nadčasový. Musíme si ďalej uvedomiť, že On síce nie je viazaný na zemský chronometer, ale koná a zasahuje do nášho časopriestoru. Táto skutočnosť je veľmi dôležitá. Boh vstúpil do reálnej histórie ľudstva a v nej aj aktívne zostal. Stal sa súčasťou našich dejín. Pred 200 rokmi vznikol filozofický smer (deizmus), ktorý prirovnáva akt stvorenia k práci hodinára, ktorý vyrobil hodiny, natiahol ich, odovzdal používateľovi a od svojho diela odišiel. Boh ale zostal a naďalej udržiava svoje dielo v chode. Usmerňuje náš lineárne plynúci čas a kontroluje beh dejín. Boh vie o našej budúcnosti a pozná, kedy sa plynutie pozemského času raz zastaví. Bude to určite v „*plnosti času*“. Výstižne to vyjadril apoštol Pavol: „...*keď prišla plnosť času, Boh poslal svojho Syna, narodeného zo ženy...*“ – (Ga 4, 4). Boh vždy koná v „plnosti času“. A tie okamihy „plnosti času“ nikto nepozná. Povedal to Ježiš učeníkom, ktorí sa zaujímali, kedy nastane ďalšia „plnosť času“ – jeho druhý príchod. Odpovedal im, že „...*o tej hodine nevie nik, ani nebeskí anjeli, ani Syn, iba Otec*“ – (Mt 24, 36). Bibliu nemôžeme čítať bez toho, aby sme na tento neurčitý dátum nepamätali.

Vieme už, že Boh pred stvorením sveta vypracoval so svojím Synom veľký projekt, ktorý naplánovali realizovať v „plnosti času“. Boh koná vždy podľa presnej nebeskej časomiere. V registri neba sú uložené všetky projekty o vývoji udalostí sveta. Všetko sa deje včas a bez meškania. Boh dodržiava nebeský kalendár. Biblia zaznamenala príklady, že tomu je naozaj tak. Z histórie Izraelského národa poznáme dokument o zmluve, ktorú Hospodin uzavrel s Izraelom pred dobytím zaslúbenej zeme. Abrahámovi povedal: „*Dobre si uvedom, že tvoji potomkovia budú prisťahlancami v cudzej krajine, zotročia ich a štyristo rokov budú s nimi zle zaobchádzať... Vo štvrtom pokolení sa sem však vrátia, lebo doteraz nie sú dôverení viny Amorejčanov.*“ – (Gn 15, 13-16). Keď sa naplnil čas a zloba Amorejčanov dosiahla vrchol, prišlo vyslobodenie a návrat do zaslúbenej zeme. Boh zasiahol v „plnosti času“. Poučením je, že kresťania sa nepýtajú na dátumy, kedy sa stane to či ono. Nie je vecou Kristovej cirkvi poznať dátumy v Božom kalendári.

Nakoniec si všimnime princíp, podľa ktorého Boh koná. Biblia nám pripomína princíp spravodlivosti. Opakujeme, že Boh je bezčasový a zasahuje v našom reálnom svete vždy v „plnosti času“. Peter pridal k téme dôležitú poznámku: „*Pán nemešká so svojím zaslúbením, ako sa niektorí nazdávajú, že mešká, ale je zhovievavý.*“ Čo tým hovorí? Kresťan nemá pochybovať. Pán určite splní záväzok, ktorý svetu dal. Platí to aj na individuálnej úrovni človeka. Problémom je, či ľudstvo pozná Boží plán so svetom. Je to ťažká otázka. Mali by sme však o tom čo-to vedieť. Výzvou je tu pátrať po Božom pláne jednotlivcov. Možno uvažujeme o projektoch, ktoré sme si sami naplánovali a tvrdo pracujeme na tom, aby sme nezmeškali postupy plnenia. Možno práve tu je príčina toho, prečo človek nepozná Boží plán s ním. Zaobráame sa sami sebou.

Dobrou správou Petrovho textu je uistenie, že Pán je „*zhovievavý, lebo nechce, aby niekto zahynul, ale*

chce, aby sa všetci dali na pokánie.“ Takže šanca, že človek spozná ten grandiózny Boží plán, trvá. Plán, ktorý s našimi rodinami, cirkvou má Spasiteľ sveta. On ho určite zrealizuje v „plnosti času“. Ide vždy o to, či sa Kristova cirkev na ten správny čas dokáže pripraviť. Človek môže meškať. Boh termíny dodržiava.

Zrejme toto mal na mysli apoštol Peter, keď bratom a sestrám, roztrúseným v cirkevných zboroch v Malej Ázii, adresoval svoje listy. Aj v modernej dobe hľadáme odpovede na zložité otázky života. Všetci sa chceme dozvedieť. Ak pátrame po odpovediach na najzložitejšie otázky, máme vždy do činenia s Bohom a nie s človekom. Je to komplikovaný proces a jednanie s niekým na adrese vo večnosti mnohých odrádza. Boží vzťah k nášmu času a priestoru nie je ilúziou, preto toto poznávanie človek nesmie vzdať. Boh je bezčasovo trvalý, my máme tikajúce hodinky, ktoré raz – nám v neznámej budúcnosti – zastanú. S túžbou vyzeráme priestor, kde raz pozemské hodinky zahodíme a zoberieme tie nebeské chronometre, ktoré budú merať (nevieme ako) ten nekonečný

bezčasový interval večnosti. Všetci spejeme k „plnosti času“, ktorá nie je v ľudských rukách. Nič nedokážeme urýchliť a nič nevieme ani spomaliť.

Pripomeňme si ešte príhodný príbeh z evanjelia. Ježiš na poslednej ceste do Jeruzalema poslal dvoch učeníkov do mesta, aby mu pripravili nocľah. V samaritánskej dedine ich neprijali. Jakub a Ján sa Ježišovi sťažovali a navrhli riešenie: „*Pane, máme povedať, aby zostúpil oheň z neba a zničil ich?*“ – (Lk 9, 31n). Ježiš ich iniciatívu nepochválil. Keby sme my riadili skutky a plynutie času spolublížnych, potom by sa svet naozaj pretváral podľa Jakubovho a Jánovho plánu. Niektoré preklady evanjelií pridávajú aj Ježišovu odpoveď: „*Nevíte jakého jste ducha. Syn člověka nepřišel lidi zahubit, ale zachránit.*“ (Lk 9, 55; český ekumenický preklad). Človek veci urýchľuje a neuvedomuje si, že ich pritom narúša. Pán nemešká – dodržiava harmonogram plánovaných akcií.

Nech nás dobrotivý nebeský Otec obdarí trpezlivosťou a pokorou, aby sme ako cirkev aj ako jednotlivci mohli poznať Boží plán pre naše životy. Amen. ■

(Odznelo v kostole BJB vo Vavrišove 18. augusta 2013)

V dňoch 8.–9. mája sa uskutočnila v Bardejove Výročná konferencia Cirkvi bratskej na Slovensku. Počas nej pribudol do spoločenstva zborov čestný zbor.

Konferenčný návrh

Predkladá Rada Cirkvi bratskej:

Ako prejav vďačnosti za dlhoročnú spoluprácu Konferencia udeľuje First Evangelical Free Church in Rockford, Illinois, status čestného zboru Cirkvi bratskej v Slovenskej republike. Tento status dáva jeho zástupcom právo zúčastňovať sa na konferenciách Cirkvi bratskej bez hlasovacieho práva.

Zdôvodnenie:

Bratsko-sesterské vzťahy so zborom First Evangelical Free Church (EFC) v Rockforde začali v roku 1991 a vyvrcholili 3. decembra 2000 podpisom záväzku tohto zboru byť počas nasledujúcich 15 rokov zástupcom záujmov Cirkvi bratskej v celej denominácii Slobodnej evanjelikálnej cirkvi Ameriky (EFCA). Počas tohto takmer 25-ročného obdobia sa uskutočnilo 54 návštev, 312 ľudí na spoločných projektoch v Nitre, Leviciach, Kalinove, Košiciach, Hermanovciach, Michalovciach, Bardejove, Banskej Bystrici, Žiline, Dolnom Kubíne a Trenčíne. Podporovali kariérnych misionárov na Slovensku: Jim a Sandy Bellair, Keith a Christina Hunter, Lisa a Pierre van Vuuren, Todd a Jana Patterson, Don a Luaine Oleson. Ich priama finančná výpomoc Slovensku presiahla 146 351 USD. Prvým šampiónom tohto vzťahu bol brat Loren Strohman, ktorý nás predišiel k Pánovi a jeho nástupcom je Don Oleson, ktorý je tu medzi nami.

V decembri 2015 končí oficiálny záväzok First Evangelical Free Church v Rockforde voči Slovensku, a preto RCB navrhuje, aby na znak vďačnosti a uznania udelila Konferencia tomuto zboru postavenie čestného zboru vo zväzku zborov Cirkvi bratskej v Slovenskej republike. Z tohto postavenia mu vyplynie právo naďalej pestovať spoločenstvo medzi našimi zbormi a zúčastňovať sa našich konferencií bez hlasovacieho práva. Jediná povinnosť, ktorej ich nemôžeme zbaviť, je povinnosť lásky podľa Rimanom 13, 8.

**Konferencia tento návrh schválila.
Viac informácií z konferencie prinesieme v budúcom čísle.**

ŽENA NA MATERSKEJ A DUCHOVNÝ RAST

ANNA ČINČURÁKOVÁ TIPULOVÁ
(Evanjelická kapláňka v Kukovej)

Mnohé ženy sú presvedčené, že ten, kto nazval materskú dovolenku „dovolenkou“, bol istotne muž (pri všetkej úcte k nim) a zrejme nemal potuchy, o čom hovorí. Veď čo si už len matka pri malom dieťatku môže „dovoliť“? Budem parafrázovať Hanu Pinknerovú, českú kresťanskú spisovateľku, ktorá píše najmä pre dámy: „Môžem si dovoliť vstať skoro ráno a stihnúť svitanie, kým ostatní ešte spia. A vlastne ak mám staršie dieťa, môžem si dovoliť vstať v ktorúkoľvek hodinu a nezazvoní mi hnusný budík, že som zaspala. Môžem si sama organizovať a rozdeliť prácu tak, ako mi to vyhovuje, zatiaľ čo iné ženy musia počúvať svojho šéfa; ja som si sama šéfkou aj manažérkou. Nemusím ísť nakupovať v ranej špičke a ani v poobedňajšej, keď sa všetci hrnú zo zamestnania, ale pokojne si môžem vychutnať nakupovanie v takom čase, v akom to vyhovuje mene. Môžem si dovoliť objať svoje dieťa kedy chcem a vychovávať ho tak, ako chcem ja, bez toho, aby mi do toho niekto zasahoval. Môžem si dovoliť hrať sa na hrady, princezné a vojakov bez toho, aby na mňa zazerali, či som divná a nemusím toto potešenie prenechať niekomu inému...“

Je veľa vecí, ktoré si môžem ako žena na materskej dovolenke dovoliť. **Záleží od uhla pohľadu, z ktorého sa dívam na svoju situáciu.** Môže to byť pohľad vďačného, plného a radostného srdca, ktoré vie, že napĺňa poslanie, ktorým ho Boh poveril, a môže to byť uhol pohľadu nevyrovnanej osobnosti, sebaopodceňovania a sebaľútosti.

Sú dva hriechy, v ktorých sme sa my kresťanky previnili voči Božiemu plánu pre rodinu:

Hriech, že neprijímame poslanie byť matkou Spoločnosť nás presvedčila, že naša hodnota spočíva v tom, čo pre ňu robíme a sme dôležité natoľko, naľkoľko sme akčné. A my sme uverili. Preto sa ženieme do zamestnania skôr, ako je to dobré pre naše deti. Chceme byť prijaté a užitočné a myslíme si, že cesta je čím skôr opustiť status materstva. Akoby to bol nejaký nutný neprijemný medzistav, akoby sme na materskej dovolenke niečo zameškali. Nechávame sa presvedčiť, že nie sme dosť.

V Božom pláne je materstvo poslanie, v ktorom zohrávaš, milá mama, veľmi dôležitú úlohu. Nedaj sa presvedčiť o opaku! Pre Boha si veľmi dôležitá!

Hriech, že preberáme úlohy, ktoré nám nepatria. Sme síce emancipované a hrdíme sa titulmi (proti čomu nič nemám), ale týmto privilegiom sme zobrali na svoje plecia aj niečo, čo nám nepatrí: Zodpovednosť a vodcovstvo. Máme tendenciu riadiť a ovládať (1M 3, 16) a nominujeme sa do funkcií, ktoré patria mužom. A tak sme unavené a nervózne, pretože sme neboli stvorené pre túto úlohu a naše plecia nie sú dosť silné a široké! Potom si to odnáša domácnosť, naše rodiny, deti... S hrôzou sa pozeráme na chaos v rodinách,

rozpadnuté manželstvá, nevychované, drzé deti, ktoré nerespektujú žiadnu autoritu, pretože nik nie je v správnom čase na správnom mieste. Toto je následkom toho, ako veľmi sme sa odklonili od Božieho plánu pre muža a ženu.

Tieto dva hriechy mi Pán Boh ukázal, keď som sa Ho niekoľkokrát pýtala, čo odo mňa chce. Túžila som po konkrétnom povolaní, po konkrétnom vyslaní do služby. Modlila som sa: Pane, pošli ma tam, kde ma chceš mať. Daj mi službu! Ukáž mi, čo mám robiť. Povolaj ma! Nedokázala som prijať, že byť matkou je poslanie. Že toto je konkrétna služba, že práve toto odo mňa chce. Zdalo sa mi to príliš málo. A aj ja som chcela prebrať zodpovednosť a vodcovstvo vo veciach, ktoré nepatria do mojich úloh. A Boh ma potom urobil matkou. No ja som sa ďalej modlila za to isté: „Povolaj ma, Pane“ a On ma znova urobil matkou. A ja som stále nevidela. Vlastne som to nechcela vidieť. Nedokázala som prijať, že už ma povolal – že ma povoláva tam.

Robí to mnoho žien. Venujú sa cirkvi, obchodu, rôznym kreatívnym prácam, združeniam... pretože byť mamou sa im nezdá byť dosť. Neuvedomujú si, do akej úžasnej a dôležitej úlohy ich Boh poslal. Nevidia, aké sú úžasné a šikovné a že nechať sa viesť Božím Duchom pri formovaní malej bytosti je omnoho dôležitejšie, ako akákoľvek iná práca. Nie že by sme boli ctižiadostivé! Proste len nepoznáme svoju hodnotu.

A toto sa na nás odráža. Je to vidieť v postoji k našim deťom – v tom, ako prežívame čas na materskej dovolenke, v praktických veciach, ktoré ako matky robíme alebo nerobíme.

S trochou irónie (ktorú mi prosím odpustite) som si pomenovala niekoľko skupín žien, ktoré poznám:

Materské „akčňáčky“

sú ženy na 100 % pripravené stať sa matkami. Sú obetavé a poddané, rozdáajú všetku svoju lásku a slúžia svojim deťom, manželovi, celej rodine, čím nám môžu byť ohromným príkladom, rovnako ako snaživá Marta; no niekedy im v návale vytrženia uniká podstata. Poznajú najlepšie plienky a budú vás presviedčať o ich výhodách, preferujú vlastný štýl výchovy, ktorý prezentujú ako ten najlepší a neustále vymýšľajú svojmu dieťaťu aktivity. Keď sa s nimi rozprávate, máte pocit, že ste ako matka totálne zlyhali. Ja nebehám za svojím dieťaťom, kdekoľvek sa pohne, a dovoľím mu umyť si ruky aj s tým rizikom, že si zamočí oblečenie až po lakte. „Akčňáčky“ sú vždy natoľko rozbehnuté a v akcii, že majú problém zastaviť sa, aby budovali svoju vlastnú osobnosť.

Tejto mame by som povedala to, čo Pán Ježiš Marte: Si veľmi šikovná a múdra! Nemusíš vôbec nič dokazovať ani sebe, ani nikomu inému. Zastav sa na chvíľu a sadni si k Ježišovým nohám. On má predsa všetko to, čo potrebuje tvoje dieťa, má to, čo potrebuješ ty, aby si to mohla dať svojej ratolesti. Je tu preto, aby ti ukázal, čo je podstatné a naučil ťa dôverovať, aby si dokázala „pustiť“ svoje dieťa z vlastných rúk a vložiť ho do Božích!

Materské plavkyne

som nazvala ženy, ktoré si nikdy celkom neuvedomili, do čoho idú, až kým neboli „hodené do vody“, aby plávali. Je to pre ne ťažké a netaja sa tým. Veľa vecí ohundrujú, veľakrát sa cítia frustrované a majú pocit, že pri vymieňaní plienok vôbec nerobia to, čo by chceli a mali robiť. Pozitívne je, že hľadajú podstatu všetkého, čo sa s nimi deje a prijímú skrže to veľa pozhňania. Napriek tomu, že sa nedokážu až tak úžasne rozdať (nebudú variť lekváre ani sterilizovať ovocie pre svoje deti), predsa pochopia svoje poslanie a naplnia ho. Sú to totiž ženy, ktoré hľadajú Božiu vôľu vo svojom živote.

Materskej plavkyne by som povedala to, čo pripomenul Pán Boh mne: „*Tak zmýšľajte medzi sebou, ako aj Ježiš Kristus, ktorý mal podobu Božiu a svoju rovnosť s Bohom nepokladal za lúpež, ale vzdal sa hodnosti, vzal na seba podobu služobníka, podobný sa stal ľuďom a keď sa zjavil ako človek, ponížil sa a bol poslušný do smrti, a to až do smrti na kríži.*“ (F 2, 5–8) Kristus nestratil svoju úroveň, keď slúžil – ba naopak, vtedy bol Bohom, ktorý je najviac priateľný človeku! Keď upratuješ a vymieňaš plienky a robíš všetky tie „neduchovné“ veci, ktoré ťa unavujú, neznižuje to tvoju úroveň! Robíš presne to, čo od teba chce Pán! Slúžiš tak, ako slúžil On. Si na správnom mieste! Buď len poslušná a neboj sa, zvládneš to! Naplníš poslanie, ktoré ti Pán Boh zveril tak dobre, ako ho naplnil Pán Ježiš.

Materské stroskotankyne

Napokon poznám ženy, z ktorých materstvo vycučalo všetku energiu a silu. Som si istá, že veľa z týchto

žien túžilo po rodine, deťoch a možno mali aj svoje predstavy o tom, ako by mala vyzeráť výchova či chod domácnosti; no jednoducho to nezvládli a vzdali to! Sú totálne apatické voči sebe, rodine aj okoliu. Nemajú žiadne vlastné sny, vlastné túžby, akoby ich život skončil chvíľou narodenia dieťaťa. Prečo je to tak? Čo sa to stane s nami ženami, keď sa staneme matkami? Nemôžeme ďalej lietať? Či nám niekto azda odstrihne krídla...? Bála som sa, že sa stanem jednou z nich.

Najviac som sa bála, že prídem o samú seba. Že stratím svoju úroveň – stratím to, kto som a čím som a stane sa zo mňa bezvýznamná žena, ktorá rieši iba plienky a domácnosť. Bála som sa, že sa stratím. Že stratím hodnotu...

A potom ma Pán Ježiš zavolať rovnako ako Petra na mori: „*Pod' ku mne*“ Išla som, pretože na tej mojej lodi to už trochu smrdelo sebaľútosťou a podceňovaním, tak som nemala inú možnosť. Neraz ma chytil za ruku vo vlnách, ktoré sa cezo mňa kopili a viem, že vždy, keď ma dvíhal z vody, menil ma na nového človeka. Robil zo mňa v tej chvíli novú osobnosť. On je Boh, ktorý mení vlny na chodník, po ktorom sa dá chodiť. Mení bežný stereotyp materskej dovolenky na zázrak (preto mám tak rada knihu: *Ak chceš chodiť po vode, musíš vystúpiť z lode*. Je to výzva!).

Milá mamina, Pán Boh ti veľmi dôveruje, keď ti zveril dieťa. Chce a môže úžasne meniť tvoju osobnosť a aj na materskej môžeš rásť na Jeho slávu. Aj keď sa ti zdá, že nemôžeš lietať, možno je čas začať chodiť... po vode. A keď sa cítiš neslobodná a obmedzená, On dáva slobodu! On má život, má plnosť života pre tvoje dieťa, ale aj pre Teba! Má s tebou svoje dokonalé plány! (*Jer 29, 1: Lebo ja poznám úmysly, ktoré mám s vami! – úmysly smerujúce k blahu, nie k nešťastiu – dať vám budúcnosť a nádej!*) Tak sa neboj vykročiť z lode k Nemu! A nezabudni – On nikdy nepovoláva človeka k tomu, aby sa potopil!

Rastieš do koreňov

Počas materskej dovolenky rastieme – v pokore, v láske, v službe, poddanosti, v dôvere – vo všetkých tých dobrých veciach, ktoré vystihujú Božiu ženu a v ktorých ako ženy máme rásť. Rastíme do koreňov. Vnímam to ako cestu stať sa tým, čo je Božou vôľou pre ženu. Tým, že nesieme zodpovednosť za výchovu našich detí, sme pri formovaní nových ľudí, nových osobností a máme na ne najväčší vplyv, naše korene sú veľmi dôležité! Nemôžeme predsa dať to, čo nemáme!

A tak sa teraz pohodlne usadte, dámy – prejdeme si niekoľko praktických rád a skúseností, ktoré nám pomôžu duchovne rásť:

Definuj svoj cieľ a urči si priority

Keby som mohla vrátiť čas, prvá vec, ktorú by som urobila, by bolo definovanie cieľa mojej materskej dovolenky. Máte pred sebou niečo úplne nové. Boh vám dáva nový špeciálny čas, v ktorom chce robiť nové veci. Nejde iba o člena v rodine a vaše zžitie sa s ním. Pán Boh chce robiť nové veci aj s nami – mamami a materská dovolenka je Jeho čas. Všetky tie zmeny, ktoré prežívam, môžu byť prostriedkom formovania

a rastu pre mňa, ak Mu dovoľím, aby vstúpil do tohto času a konal v ňom. On mi ukáže, čo je podstatné, aby som sa vedela zorientovať, keď to bude najviac chaotické. On ma povzbudí a posilní, keď to bude veľmi ťažké. Je dobré odpovedať si teda na otázku: *Čo je moja úloha? Čo považujem za najdôležitejšie vo vzťahu k môjmu dieťaťu v čase, ktorý je predomnou? Aké sú moje priority vo vzťahu ku mne samej?* Dokonalá domácnosť, každý deň chutné jedlo, vzdelávanie sa... Modlite sa, aby vám Pán Boh ukázal, čo chce s vami robiť, čo chce meniť a formovať a tiež aby On ukázal, aký má byť cieľ času na materskej dovolenke. Je vaším cieľom dať svojmu dieťaťu všetko? Je vaším cieľom venovať dieťaťu kvalitný čas (?) alebo vzdelávať ho, aby bolo inteligentné a mohlo sa neskôr uplatniť vo svete? Chcete ho vychovávať a viesť do vzťahu k Bohu, alebo z neho vychovať len dobrého človeka? Vopred upozorňujem, že aj keď sa všetky tieto ciele zdajú byť veľmi úctyhodné a duchaplné, nemôžete naplniť každý! Preto je dobré definovať si cieľ. Potom si ho zapíšte! Pomôže vám v čase, keď to bude vo vašej rodine najviac „pestre“ a budete prežívať okolo seba chaos, keď sa vám bude zdať, že už nevládnete ani premýšľať; pomôže vám správne sa rozhodovať a môže to byť pre vás orientačným bodom.

Stanov si čas pre osobné stíšenie

V návale denných povinností sa môžeme veľmi rýchlo stratiť. Ráno nás zobúdzajú detský plač, prebalovanie, papanie, hygiena, upratovanie, varenie... Neustály kolotoč. Večer si sadnete do kresla, so zdesením pozriete na hodiny a zistíte, že ste sa ani nemodlili. Veľmi zlé! No ešte horšie je to, že s tým ani neviete pohnúť, pretože takto ide deň po dni a vy prostane máte čas sa zastaviť. Pravidelné osobné stíšenia sú nevyhnutné preto, aby sme duchovne rástli. V osobnom stíšení ma Boh neraz pripravil na nepredvídané situácie, ktoré sa vyskytli počas dňa. Pri deťoch ide vždy o správne načasovanie. A Pán Boh ho má! On vám iste ukáže, kedy je ten správny čas pre vás, aby ste si mohli čítať a modliť sa. Poproste manžela alebo niekoho z rodiny, aby vám na tú chvíľku postrážil deti a nájdite si vhodné miesto, aby vás nikto nerušil.

Efektívne využívaj čas

Okrem plánovaných stretnutí s Bohom môžeme tiež rásť pri veciach, ktoré denne robíme. Pri kočikovaní malého dieťaťa sa dá nerušené nielen premýšľať, ale aj byť s Bohom a rozprávať s Ním. Veľa básní som napísala práve vtedy, keď deti spali a ja som robila niečo, čo musím robiť. Keď beriete svoje deti na ruky a Pán Boh vás zaplaví hormónmi šťastia, lásky a nehy, využite túto chvíľu k vďačnosti a modlitbe za svoje dieťa. Môžete mu žehnať, keď ho kojíte, alebo v takej chvíli oslavovať Pána piesňou.

Píš si denník

Možno sa vám táto rada zdá príliš dievčenská a nedospelá, no v skutočnosti je dobrou pomôckou v duchovnom raste. Niektoré mamy si píšú denník o svojich deťoch, ja si píšem situácie, ktoré som cez deň zažila a čo ma tým Pán Boh naučil. Tam môžem veľmi

plasticky vidieť to, ako Boh koná. Je možné, že vás pri písaní denníka Boh upozorní na niektoré veci, ktoré bude nutné z vášho života odstrániť a aj keď to bude bolestivé zistenie, bude to priestor pre to, aby ste sa vo viere mohli pohnúť ďalej. Tiež si zapisujem zaslúbenia, ktoré mi Pán Boh v určitom období dáva. Je veľmi povzbudzujúce zalistovať späť a vidieť, ako to zaslúbenie aj splnil.

Nezatvor sa doma

V prvých dňoch, kým sa prispôbujeme životnému rytmu detí, je ťažké vychystať sa kdekolvek na prechádzku či návštevu. No aj maminy, ktoré sú roky na materskej, majú tendenciu „uhniesť“ sa doma. Tak si zvyknú na svoj pohodlný systém, že si ani nevšimnú, ako strácajú rozhľad a ako sú ukrátené o nové podnety, ktoré sú na ceste viery veľmi dôležité. Vezmite svoje deti na prechádzku do prírody a čerpajte plnými dúškami z Božej blízkosti, ktorá je v nej. Keď sme s deťmi vonku, môžem veľmi veľa prijať cez rozhovory. Kladú úžasné otázky o Bohu, nad ktorými som nútená rozmýšľať.

Vonku sú ľudia, od ktorých môžeme prijať veľa pozhnaní do svojho života. Duchom svätým vedení povedia veci, ktoré nás povzbudia, potešia, udajú smer. Je dobré byť s takými ľuďmi a odporúčam nenechávať stretnutia s nimi iba na „náhodu“, ale cielene ich vyhľadať, aby sa nestalo, že priebeh rozhovorov sa nevyvíja podľa našich predstáv a odchádzame prázdnejší, ako sme prišli. Možno by sme radšej rozprávali o momentálnej frustrácii alebo o tom, k čomu nás Pán Boh v poslednej dobe volá, ako o plienkach a pribieraní dieťaťa... Nestretávajú sa iba s rodičmi, ktorí riešia to isté, čo vy (plienky, sunár, oblečenie) – nestratíte tak prehľad a rôzni ľudia vám dajú rôzne podnety na premýšľanie.

Organizuj a separuj!

Na materskej dovolenke ma Pán Boh veľmi veľa naučil. Okrem trpezlivosti, pokory a poslania matky, ktoré boli súčasťou okresávania môjho duchovného človeka, ma naučil, že je nevyhnutné rozlišovať, čo je dôležité a čo dôležité nie je. Musíte si vybrať, či najprv dáte plačúcemu dieťaťu papať, alebo dovaríte obed pre manžela. Či je dôležité vypočuť vaše dieťa, ktoré sa dožaduje pozornosti aj napriek tomu, že máte rozrobenú prácu a musíte ju nechať, čo vám spôsobí nepríjemnosti. Vyberáte si čisto uprataný byt, alebo šantenie s vaším dieťaťom, po ktorom ostávajú otlaky na nábytku. Vyberáte si rodinný výlet, alebo návštevu u kolegu z práce, ktorý vôbec nerozumie deťom... Vy si vyberáte, či vezmete do ruky knihu, ktorá buduje, alebo zapnete obľúbenú telenovelu! Podobne je to aj s časom. Viete, že je ho príliš málo na to, aby ste s ním mohli hazardovať, a tak prostane musíte rozlišovať, čo je dôležité. Výhodou je, že si čas rozvrhujeme samé. Niekedy stačí dobrá organizácia na to, aby ste sa mohli stretnúť a porozprávať s niekým, koho máte radi a od koho veľa načerpáte; a tiež stačí dobré rozvrhnutie prác na to, aby sme sa mohli venovať tomu, čo je dôležité pre náš duchovný rast – či už je to stíšenie alebo čítanie kníh.

Čerpaj z kníh a internetu

V 9. ročníku ZŠ som vyhrala cenu školskej knižnice za najviac prečítaných kníh. Keď to teraz hodnotím, viem, že mi nešlo o to, aby som čo najviac z týchto kníh aj prijala, ale určite som sa naučila čítať. Najviac požehnania za 7 rokov na materskej dovolenke som prijala čítaním kníh. Pán Boh mi ukázal nové veci, nestratila som úplne slovnú zásobu, ktorá sa na materskej obmedzuje na „nechaj, no-no, papaj, pa-pa, toto, a-a...“ a Pán Boh ku mne cez knihy hovoril do rôznych oblastí života. Rovnako možnosť prijímať informácie cez internet a spojenie so svetom, ktoré táto generácia ponúka, môžete použiť na svoje duchovné budovanie. Zvykla som sa zavrieť do pracovne, kde ma nik nerušil a pri žehlení som počúvala kázne a prednášky, ktoré nájdete zavesené na rôznych kresťanských portáloch. Beztak si pustíte pri domácich prácach hudbu, rádio alebo televízor... To, čím plním svoju myseľ, premieňa moje srdce. Ak chcem duchovne rásť, počúvam to, čo podnecuje rast. Váš manžel sa bude čudovať, ako ste si zrazu oblúbili žehlenie a keď ho budete konfrontovať s tým, čo ste počuli, alebo čo ste si prečítali, môžete sa budovať vzájomne.

Zapoj sa do služby

Napriek tomu, že sme mamy, náš život nekončí pri prívarkoch, plienkach a prádle. Každá z nás je špeciálne obdarovaná – rovnako ako každý kresťan – darom, ktorým má slúžiť v spoločenstve cirkvi. Možno nás Pán povolal k vedeniu besiedky alebo k spievaniu v spevokole ešte predtým, ako sme sa stali mamami a máme pocit, že je všetkému koniec. Nie je! Nao-

pak. Materstvom nám Pán Boh otvorí a ukáže nový rozmer našej služby. Možno nás povolá k novým veciam, ktoré sa prirodzene objavia počas našej služby vlastným deťom. Ako matky máme iný – rozšírený – pohľad na veci. Vieme byť empatické a dokážeme veľa investovať do vzťahov. Nebojme sa zapojiť do služby v cirkevnom zbore. Naše deti predsa každým dňom rastú a budú čoraz staršie a budeme môcť robiť veľmi veľa vecí, ktoré budú osožné pre ne aj pre nás. Službou rastieme. Učíme sa, silnieme a dokonca služba v cirkvi môže byť pre maminu niečím, čo si prinesie a požehná ju v jej domácnosti pri výchove a staraní sa o vlastné deti.

Dovoľ si odísť – dôveruj svojmu manželovi, že sa postará

My nie sme nezodpovedné maminy! Skôr mám strach, že sme až príliš úzkostlivé na to, aby sme mali odvahu zveriť svoje dieťa niekomu inému a odísť na niekoľko dní. Samozrejme, že to závisí aj od veku dieťaťa, ale: Sme až také zodpovedné, že nedôverujeme svojmu vlastnému manželovi, iba sebe? Je pre mňa veľkým povzbudením do ďalšieho života, keď môžem odísť na pár dní a oddýchnuť si, na nejaké väčšie stretnutie a načerpať. Môže ísť o stretnutie žien či mládežníckych vedúcich... čokoľvek, kde som rada, relaxujem, prijímam a rastiem. Napriek tomu, že milujem svoje deti (a práve preto, že ich milujem), dovoľím si odísť, pretože viem, že nemôžem dať to, čo nemám. Ak chcem mať, musím prijať. A každá z nás potrebuje občas aj dovolenku od materskej dovolenky... ■

MOJI MILÍ BRATŘI A SESTRY,

srdečně vás zdravím z Rovinje. Nevím jak na Slovensku, ale tady všechno kve-
te, voní, včely se vyrojily a ptáci se vrátili z jižních krajín a celý den až pozdě
do noci cvrlikají. Nádhera! Bydlíme za městem a de facto na venkově. Když si
večer lehnu při otevřeném okně do postele, mám pocit, že jsem v ZOO. Z dál-
ky k nám doléhá hýkání oslů, páví volání, bečení ovcí a kousek od nás mečení
našich koz. Do toho ta spousta ptáčků... nádhera.

Poslední 3 měsíce jsme měli poměrně nabitě událost-
mi. A vesměs pozitivními. Jedna z nejradostnějších je,
že se do sboru vrátili 2 osoby. Mládenec Nikola a jedna
sestra, kterou jsme museli v loni pro život ve smilstvu
vyloučit ze sboru. Ta nyní před celým sborem činila po-
kání a prosila za odpuštění. A vypadá to, že se bude chtít
vrátit i Viktorie, která byla vyloučena ze stejného důvo-
du. Uvědomil jsem si, že se v posledním roce do sboru
vrátilo 9 lidí (kromě těch, co se vrátili letos). A mnozí
z nich jsou plně zaintegrovaní do sboru, někteří slouží
a jsou mi velkým povzbuzením a pomocí. Pořád nevy-
cházím z úžasu. Mnozí z nás jsme se léta modlili, aby se
tyto zatoulané ovečky vrátily. Sám jsem si to moc přál,
ale měl jsem spíše naději, že by se to mohlo stát, než
víru, že se to stane. Můj spolupracovník a starší sboru,
Goran, měl víry mnohem více než já. Přesto si uvědo-
muji, že mě vlastně Pán na návrat těchto „zbloudilých
synů a dcer“ připravoval. Většina z nich odešla ze sboru
před patnácti lety a ve zlém. Všichni měli speciálně
vůči mně spoustu výtek, které ale přitom neměly hlavu
ani patu. Dalo by se říci, že mě nemohli vystát. A přitom
k tomu neměli žádný oprávněný důvod. Snažil jsem se,
někdy až přes míru, vyjít jim vstříc, ale nakonec u nich
jejich nespokojenost převládla a oni odešli a ještě po-
mlouvali mně a celý sbor. Byla to pro mne tehdy velká
zkouška, jak jejich odchod zpracuji. Zda na ně zanevřu
a vymažu je ze svého srdce, nebo je budu milovat dál.
Mám v živé paměti, že jsem tehdy vůči těmto ovečkám
cítil hněv – já se tak snažil a všechno jim to bylo málo.
Opustil jsem teplé a jisté místočko pastora sboru v Pra-
ze, opustil jsem svůj byt, své přátele, svou vlast a přijel
sloužit tomuto národu, který se zmítal občanskou vál-
kou. Kdo z nich se mohl pochlubit takovýmito obětmi?
Cítil jsem křivdu a nespravedlnost a nejraději bych ty
lidí do konce života už nepotkal. Naštěstí jsem se v této
ubliženosti nezabydlel. Promluvil ke mně Písmo, Jan
1: 11 – „Přišel do svého vlastního, a jeho vlastní ho ne-
přijali.“ Došlo mi, že i Pán Ježíš zakoušel odmítnutí, a to
opakovaně. Dokonce od svých vlastních. Já jsem přišel
k cizímu národu. I Pán Ježíš opustil své teplé místočko
v nebeské slávě a sestoupil do našeho světa – do zóny
otevřeného konfliktu. A najednou mi začalo docházet,
že to, co jsem obětoval pro misi, je nic ve srovnání
s tím, co pro misi obětoval Ježíš. Zastyděl jsem se a to
mi moc pomohlo. Začal jsem celou věc nahlížet jinak
a Pán mi odhalil tajemství: *Odmítnutí je nevyhnutel-
ným společníkem skutečného služebníka. Poskytu-
je ti jednu z nejlepších příležitostí jednat v Mé lásce.
Když dokážeš unést odmítnutí, aniž by ses urazil, je
to jeden z nejpřesvědčivějších důkazů tvé duchovní
zrlosti. Dovolím, abys prožíval odmítnutí, abych od-
halil tvé špatné motivy a vysvobodil tě z nich. Když se
urazíš poté, co tě člověk nebo lidé vyloučili ze své spo-*

*lečnosti či dokonce ze svých životů, pouze to ukazuje,
že jsi ještě stále nezemřel tomuto světu.* To mě skutečně
osvobodilo k tomu, abych tyto lidi v průběhu těch let
miloval a projevoval jim přátelství tak, jak jsem měl pří-
ležitost. Je to samozřejmě Boží milost, že se postupně
všichni vrátili do sboru, ale říkám si – kdybych tehdy
před léty své srdce zavřel a choval k nim byt jen špetku
zášti, poslal by je Pán zpět do sboru, kde je pastorem
takový člověk? Myslím, že ne. Myslím si, že někdy pro-
stě můžeme milost Boží uvolnit a někdy se naopak stát
její překážkou. Myslím si, že máme moc dějiny utvářet,
nebo netvořit. A všechno to záleží na našem srdci. Koli-
krát ani nedokážeme domyslet, jaký dopad na budouc-
nost a osudy lidí kolem nás mají postoje našeho srdce.
Kolikrát procházíme nějakou zkouškou a netušíme, že
to, jak v ní obстоjíme nebo neobstojíme, utvoří nebo
naopak znetvoří budoucnost naší a mnoha dalších lidí.

Největší rebel z té skupiny – člověk, který mi nemohl
přijít na jméno a dělal vše pro to, aby mě očernil kde
mohl a odvěkl ze sboru co nejvíce lidí, mi dnes říká
„náš Jiří“ a je jedním z mých nejspolehlivějších spo-
lupracovníků. Jeho dcera a zeť – kdysi rebelové číslo
2 – dnes vedou ve sboru mládež. Zrovna nedávno na
mládeži uvěřili 3 mladí kluci. Naše Tereza přivedla na
mládež svoji kamarádku Melisu a jejího kluka Matea
a ti teď chodí skoro pravidelně. A Mateo začal číst Bibli.
V lednu si mladí uspořádali mládežnickou konferen-
ci pro celou Istrii. Prostě jedou jako fretky. Zmíněný
vedoucí mládeže šel navíc ke mně do „učení“ – chce,
abych byl jeho mentor ve službě kazatele. Chápete to?
Tenhleten kluk, který na mně před léty zkritizoval i děl-
ku vlasů, po mně chce mentoring kazatelské služby!

V březnu bývalá rebelka č. 3 vedla evangelizační akci
v pizzerii Roma s názvem „Snídaně pro ženy“. Přišlo na
ni 36 žen a z toho 25 nevěřících. Několik žen z naše-
ho sboru vyprávělo svůj životní příběh nebo svědectví
o tom, jak se vyrovnaly s nějakou těžkou ranou nebo
obdobím. Mezitím bývalý rebel č. 4 s manželkou zazpí-
vali vždy jednu tématicky vhodnou písničku. Byla to
neobvykle úspěšná akce. Všechny ženy byly na měkko
a ptaly se, kdy to zase zopakujeme.

A takhle bych mohl pokračovat dále. Toto je historie,
kterou utváří Pán a používá si k tomu naše srdce. Klid-
ně by to však mohlo být i jinak, kdybychom Mu srdce
nedali a ponechali si v něm neodpuštění. Nic z těch
úžasných věcí, co už se udály, co se děje a co se ještě
má stát, by se nestaly. Žili bychom znetvořené životy
a bez ohledu na naši snahu zasáhnout evangeliem své
okolí, naše město, lidi kolem nás, by se efekt rovnal
nule. Považuji se za šťastného, že mohu být svědkem
toho, jak se zde naplňují Boží plány a že jsem k jejich
naplnění mohl alespoň trochu přispět. ■

Váš Jiří Dohnal, Rovinj, Istria - Chorvátsko

ČISTÍ A JEDNODUCHÍ

Miestne deti sa nahé a bezstarostné jašia na svojom oblúbenom ihrisku v teplých vodách Šalamúnových ostrovov. Títo mladí chlapci a dievčatá sa nesmierne tešia z pózovania pred mojím fotoaparátom. Hrajú sa v rieke, ktorá preteká cez hlavné mesto Honiara. Mnohé komunity na Šalamúnových ostrovoch boli priateľské a otvorené. Keď v polovici 19. storočia prišlo k ich brehom evanjelium, ochotne ho prijali. Ľudia z národa Cheke Holo chodia cez týždeň až na 19 zhromaždení. Do roku 1994, kým nebola vydaná Nová zmluva, mnohým častiam Biblie nerozumeli. Potom si jeden cirkevný vodca vypočul List Filipským vo svojom jazyku a povedal: „Bol som v cirkvi celý svoj život, počúval som Bibliu po anglicky, ale až doteraz som nerozumel, o čom apoštol Pavol hovoril.“ Modlite sa za pastora Andrewa Piasa, 80-ročného prekladateľa, ktorý vedie tím prekladu Starej zmluvy. Jeho cieľom je dokončiť preklad v priebehu nasledujúcich troch rokov.

Foto a text: Elyse Patten

KASKÁDOVITÉ PESTOVANIE

Ryžové terasy pozvoľna smerujú dole kopcom, rovnako ako voda na nich, ktorá neustále cícerkami preteká z jedného ryžového poľa na druhé. Táto krásna hornatá farma patrí menšinovému horskému kmeňu v Sape v severozápadnom Vietname. Život v juhoázijských menšinových jazykových skupinách v horách prebieha oddelene od rušných miest a pobrežného priemyslu pri zradných horských cestách s jedinečnými jazykmi. Hoci pre 86 % obyvateľov Vietnamu je vietnamčina materinský jazyk, existuje približne 100 ďalších jazykov národnostných menšín, sústredených v horských oblastiach, ako je táto. Do hŕstky z týchto jazykov sú nejaké časti z Biblie preložené, ale Wycliffe a naši partneri rátať, že minimálne 45 jazykových skupín stále potrebuje rozbehnúť projekt prekladu Biblie. Stále čakajú na vypočutie Dobrej správy.

*Foto: UN Photo/Kibae Park
Text: Elyse Patten*

JÁN TREBULA – ŽIVOT NA ROZHRANÍ SMRTI A ŽIVOTA II.

Po období kultu osobnosti 1948–1956 prišlo zo strany ideológov komunistickej strany starostlivo pripravované obdobie **kultúrnej revolúcie 1957–1965**, ktoré malo úplne zlikvidovať cirkev a náboženstvo pomocou zákonov 217 a 218 z roku 1949. Každý náboženský prejav, ktorý presahoval rámec zákona, ako si to oni vykladali, bol chápaný ako protištátny čin. Štát zakročoval súdom proti každému farárovi, ktorý si horlivo plnil svoje náboženské a misijné povinnosti. Toleroval, ba odmeňoval farárov, ktorí mu pomáhali oslabovať cirkev a náboženstvo, kolaborovali so štátom v ÚSEKu (Ústredie slovenských ev. kňazov) a označovali – udávali farárov, ktorí nebojácne a nadšene zvestovali Krista, slúžili Mu a do tejto služby privádzali aj svojich cirkevníkov a vôbec poslucháčov. Tak sa ÚSEK stal „piatou kolónou“ v cirkvi. „Pokrokoví“ – alebo tiež s pomenovaním „vlastneckí“ – farári (Olexa, Pališín, Lettrík a i.) osočovali pokútne i verejne v cirkevných časopisoch statočných kňazov a biskupov. Medzi farármí, súdenými v tej dobe, bol **Ján Trebula**, farár v Ozdíne (Novohrad).

Svedectvo viery v ateistickom socializme

V odôvodnení rozsudku súd uvádza, že Ján Trebula pod vplyvom náboženskej ideológie udržiaval od začiatku úzke styky s vedúcimi funkcionármi sekty MK, a to s Pavlom Spišiakom, ktorý bol predsedom a kazateľom, a s ďalšími kazateľmi Jánom Mlynárom (Farkašom) a Jánom Turcajom. Po zakázaní sekty týchto naďalej usmerňoval v práci ako laických kazateľov a sám sa stal vedúcim sekty MK. Okrem toho poveril Júliu Spišakovú a Vieroslavu Činčurákovú vyučovaním náboženstva u detí. K prevádzaniu činnosti kazateľov, ako aj pre učiteľky náboženstva žiadal štátny súhlas v r. 1951 a 1959, avšak tento súhlas od ONV cirkevného odboru nedostal. „... Kázne zameriaval proti nášmu zriadeniu, pričom sa snažil podchytiť po každej stránke najmä deti a mládež a týchto viedol v duchu nepriateľskom voči ľudovodemokratickému štátnemu zriadeniu. Pomocou laických učiteľiek náboženstva a laických kazateľov organizoval náboženskú výchovu v nedovolenom rozsahu a mimo školy. Ďalej na členov ČSM pôsobil tým, že organizoval spevácky krúžok, ktorý prevádzal aj recitáciu. . . . „Obžalovaný udržiaval styky s členmi alebo prívržencami MK písomne aj osobne. Zúčastnil sa kurzov v r. 1950, 1951 a 1957 v Bělči, Brne a v Gotwaldove. V r. 1951 bola aj akási tajná porada.“

Obžalovaný Trebula sa bránil. A bránil sa asi dobre, keď súd konštatuje: „Obrana obžalovaného nemôže ho zbaviť zodpovednosti za spáchaný trestný čin, i keď táto nebola vyvrátená ani prevedeným dokazovaním vo väčšej časti, treba však poukázať na to, že jeho povinnosťou ako občana nášho štátu bolo zachovávať zákony a nariadenia, podľa týchto sa aj riadiť.“ Súď ešte raz konštatuje na str. 5 rozsudku, že „v ostatných častiach jeho obrana ani prevedením dokazovania vyvrátená nebola.“ (Myslí sa tu obrana Modrého kríža.)

Súd ďalej dôvodí, že „obžalovaný zneužíval náboženskú činnosť na protištátnu činnosť, lebo náboženská ideológia je idealistická, a tak sa nevyhnutne protiví marxisticko-materialistickej ideológii, a keď horlivo vykonával náboženskú činnosť, ipso facto vykonával protištátnu činnosť.“ Činnosť obžalovaného v SČSSP chápe súd, že „slúžila len tomu, aby si mohol získať pre svoje zábery aj tých občanov, ktorí boli aktívnymi budovateľmi socializmu.“ Aj jeho činnosť v JRD súd zľahčuje. Súď prízvukuje, že „obžalovaný v socialistickej morálke vidí svojho nepriateľa, a preto aj snažil sa udržať občanov pod vplyvom náboženskej ideológie, aby sa títo nemohli dopátrať pravdy a nesnažili sa osvojiť si vedecký svetonázor“. . . . „Okrem toho treba poukázať na to, že nie je žiaduce, aby odsúdený s terajším presvedčením mal mať aj všetky občianske práva a aby mohol po odpykaní trestu vykonávať ihneď svoje doterajšie povolanie, ale je u neho na prevýchovu potrebné, aby mal možnosť poznať život našich pracujúcich aj pri inom zamestnaní a takto si uvedomiť svoje nesprávne počínanie.“

Toto nepriateľstvo a agresivitu vkladal do vzťahu materializmus-idealizmus aj samotný V. I. Lenin. Lenin v jednom spise uvádza, že komunizmus nezvítazí, dokiaľ mýtus Boha nevymizne z ľudskej mysle.

Obhajca obžalovaného Trebulu, JUDr. Alexander Mészáros z AP (Advokátskej poradne) Zvolen, napísal proti rozsudku Krajského súdu odvolanie. V snahe obhájiť J. Trebulu, snažil sa ho predstaviť ako človeka priateľského voči ľudovodemokratickému zriadeniu. Zdôvodňoval to aj tým, že Trebula mal doma Stalino-ve spisy. O tom hovorí syn Ján: „To bola jedna z vecí, s ktorou môj otec pri obhajobe nesúhlasil. Je kuriózne, že advokátovi to nepomohlo, lebo súd skonštatoval, že obžalovaný síce spisy mal, ale ich neštudoval, lebo ne-

bolo v nich podčiarknuté! Takže aj to brali na súde ako snahu o oklamanie pracujúceho ľudu.“

Po rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici bol J. Trebula eskortovaný do Prahy. Cestou sa zdržali v Ilave. V Prahe bol umiestnený na Pankráci a zadelený do práce ako stavebný robotník. Pre jeho zdravotný stav ho lekár preradil do skladu elektrotechnického materiálu vo väznici na Pankráci.

Viera preskúšaná – rodina obstála s pomocou Božou v utrpení

Najvyšší súd v Prahe sa konal 22. marca 1960 a potvrdil rozsudok Krajského súdu. (Uznesenie Najvyššieho súdu v Prahe zo dňa 22. Marca 1960, č. 7 To 6/60.) Prítomná bola aj manželka. K tomu dodáva syn Ján: „Najvyšší súd potvrdil rozsudok, ale od rodičov viem, že niekto na Najvyššom súde – neviem presne, či sudca alebo prokurátor – mal s otcom pred pojednávaním rozhovor medzi štyrmi očami. Povedal vtedy otcovi, že rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici je ako právny dokument úplne bezcenný, vina nedokázaná, obhajoba nevyvrátená, to znamená ničím sa neprevínil, ale to ho nezbavuje zodpovednosti za činy, ktoré nespáchal. Povedal mu tiež, že doba je taká, že si nemôžu dovoliť zrušiť rozsudok Krajského súdu, nech by bol akýkoľvek. Vedia však, že bude rozsiahla amnestia politických väzňov a do amnestie spadá aj otcov paragraf. Preto mu už vtedy povedal, že potvrdia rozsudok, ale za pár mesiacov sa z väzenia dostane. Tak sa aj stalo.“

Vo väznici na Pankráci zastihla brata farára Trebulu amnestia prezidenta republiky k 9. 5. 1960 a asi 15. 5. 1960 prišiel domov k manželke do Lučenca.

Rodina poďakovala Pánovi neba i zeme za veľkú radosť, ktorú mohli spolu prežívať, že je otec doma, že viera každého z nich bola preskúšaná – a zmocnili v nej.

Z tej doby má skúsenosti s útlakom cirkvi aj syn Ján Trebula ml., vtedy žiak základnej školy: „Komunistická strana šla v prenasledovaní až do takých detailov, že Okresný výbor KSS v Lučenci poslal do základnej školy, ktorú sme s bratom navštevovali, príkaz, aby bolo zabezpečené, že nebudeme najlepší v triede. Po rokoch sme sa dozvedeli, že učiteľky nám odmietli zhoršiť známky z vedomostných predmetov, tak sme pravidelne mali dvojky z telesnej, výtvarnej a hudobnej výchovy. Istý čas bolo nariadené, že naša mama, hoci mala maturitu, smie pracovať len manuálne. Nesmela byť prijatá na administratívnu prácu.“

Po návrate z väzenia si Ján Trebula dlho nemohol nájsť zamestnanie. Pre jeho zdravotný stav ho nik nechcel zamestnať, a smel robiť len manuálne. Konečne ho môj (píše Pavel Uhorskai) bývalý spolužiak Jožko Telúch prijal ako pomocného robotníka na Strojňý závod Ipeľských tehelní v Lučenci. Kopal jamy pre elektrické stĺpy diaľkového vedenia. Po roku si urobil učňovské skúšky prevádzkového elektromontéra. Prihlásil sa do večernej priemyselnej školy elektrotechnickej pri PŠS v Lučenci. Skutočnosť bola taká, že v tom roku sa ani prvý, ani druhý ročník priemyselky neotváral. Musel požiadať, aby mu dovolili urobiť skúšky za prvý a druhý ročník, aby nastúpil do tretieho ročníka. Pán Boh mu bol nápomocný aj v tom, že potreboval na

zápis do školy výpis z registra trestov. Úplným zázrakom dostal vtedy výpis, ktorý znel: nemá zápis v registri trestov! (Už o pol roka, keď zas na niečo bolo treba výpis z registra, odpykaný trest tam už bol vyznačený.)

Po troch rokoch maturoval ako 50-ročný v júni 1965 s výborným prospechom. Po maturite bol prevíjačom elektromotorov a potom elektroúdržbárom na Strojnom závode IT v Lučenci až do júla 1978. Keď mu onemocnela manželka, odišiel do dôchodku. Mal už vyše 63 rokov.

Po roku 1968 sa zapojil do obrodného procesu v cirkvi. 11. 2. 1969 sa zúčastnil na porade postihnutých ev. farárov vo Zvolene s prednáškou na tému: Vzťah k našej cirkvi.

Ján Trebula bol až do konca veriacim človekom. Mal prísne kritériá viery na seba i na ostatných ľudí, najmä na farárov a vedúcich cirkvi. Práve preto odsudzoval prisluhovačské vedenie cirkvi za Chabadu i Michalku. Nechcel mať s nimi nič spoločné. Ani sa nehlásil znova do cirkevnej služby ako farár. Chabada ho dokonca vyzval, aby urobil verejné pokánie v kostole, kde úprimne oľutuje svoje konanie a cirkev následne požiada štátne orgány, aby mu bol udelený štátny súhlas k duchovnej činnosti. Toto Ján Trebula rozhodne odmietol. Slúžieval potom Slovom Božím v rôznych evanjelikálnych cirkvách (Bratská jednota baptistov, Cirkev bratská a i.), kde mu dovolili kázať ako „laickému kazateľovi.“ Pracoval v nedeľnej besiedke s deťmi v lučenskom cirkevnom zbore. Žil krásnym rodinným životom v dokonalej harmónii so svojou manželkou, ktorá dobre poznala jeho povahu, priamočiaru a málo prispôsobivú. Mal pevné názory. Nepodliehal mienke iných. Nerád ustupoval. Bol „zlým diplomatom“. Ale bol čistého a úprinného srdca. Bezvýhradne uznával autoritu nebeského Pána, poslušný príkazu vzkrieseného Pána: „*Chod'te teda, čiňte mi učeníkmi všetky národy, krstiac ich v meno Otca i Syna i Ducha Svätého a učiac ich zachovávať všetko, čo som vám prikázal.*“ (Mt 28, 19, 20a)

Keď šiel so svojim synom Jánom a manželkou na chatu, zomrel pri autohavárii v Točnici 23. 1. 1980. Pochovaný bol v Lučenci 26. 1. 1980. Na žiadosť rodiny ho pochoval Pavel Lacko, bývalý profesor-katechéta, neskoršie seniorálny kaplán v Lučenci. Kázal na text Žalmu 23, 4, ktoré slová si vybral brat Trebula za heslo roka 1980: „*Keby som kráčať hoci temným údolím, nebudem sa báť zlého, lebo Ty si so mnou; Tvoj prút a Tvoja palica ma potešujú.*“ Na pohrebe neboli nijaké prejavy. Na žiadosť brata Lacku som ani ja nepovedal svoj prejav, vlastne som chcel prečítať len 2Kor. 6. kapitolu celú bez akéhokoľvek komentára. Upovedomil som o tom len manželku, ktorá sa pre zranenie – rovnako ako syn Ján – nezúčastnila pohrebu. ■

Pramene a literatúra

- 1/ Rukopis knihy Pavel Uhorskai, *Cirkev v útlaku*, © dedičia P. Uhorskai
- 2/ Osobný vyšetrovací spis proti Jánovi Trebulovi, KS SNB S-ŠtB Banská Bystrica, číslo 171 a archív ÚPN Bratislava, číslo V-662

XV. NÁZOR

TOMÁŠ KOMRSKA

(Autor je vodičom trolejbusu.)

V známom českom filme ústredná postava v situácii, keď chce potvrdiť pravdivosť absurdného tvrdenia, ktoré jej poslucháči nechcú prijať, vykrikuje: „Ríkaly to ženský v kravíně, tak to musí bejt pravda!“

Podobné to je aj v našom podniku:

„Ale veď to hovorili chlapi na konečnej, tak čo!“

Vidí sa mi, že dnes je skôr výnimkou, ak má človek svoj názor.

Zdá sa mi, že skôr opakujeme, čo sme počuli, prifar-bíme a pošleme ďalej.

Prečo?

Pozorovať život a rozmýšľať, počúvať a rozmýšľať, čítať a rozmýšľať a potom si vytvoriť názor je príliš zdĺhavý – a okrem toho namáhavý – postup. Dá sa z toho spraviť wellness pre rozum, ale o tom inokedy. Ľahšie je nosiť v hlave osudy lacných seriálových postáv a akciové ceny z neosobných reťazcov s prebale-ným mäsom a posúvať vpred prehnane pozitívne alebo neprimerane negatívne informácie.

S obľubou počúvame a ďalej informujeme o tom, kto je aktuálne vôl, či krava. Všimnite si, ako elegant-ne som sa vyhol anatómii a ťažkým expresívnym dia-gnózam.

Vytvoriť si názor je nesmierne dôležitá súčasť živo-ta, a to hneď z dvoch dôvodov. Mať názor je potrebné nato, aby som vedel, prečo robím to, čo robím a najmä preto, aby som svoj názor mohol zmeniť. Pretože keď názor nemám, nemám čo meniť.

Porekadlo „Kam vietor, tam plášť“ sa však vzťahuje na ľudí bez názoru.

Jeden chlapík z dávnej doby, Júda sa volal, v kriti-ckej situácii dospel k názoru, že na to, aby zachránil brata Jozefa pred smrťou, bude najlepšie predať ho do otroctva. Ostatným pomohol zmeniť názor tradičnou technológiou – peniazmi. Čo si asi tak kúpili za pra-chy, získané z predaja brata?

Ochota zmeniť názor zvíťazila nad vraždou. Vyšlo to. Dokonca s dosahom na záchranu krajiny pred hla-domorom. Prešlo asi 20 rokov. Znovu je v stávke život iného Júdovho mladšieho brata, Benjamína. Ale teraz,

aby Júda zachránil svojho brata, ponúkol do otroctva seba.

Vyšlo to. Teraz však s dosahom na záchranu celého sveta.

Dospel som k názoru, že život človeka je preto taký dlhý, aby mal človek dostatok času zmeniť názor.

Niektó to nestihne vôbec.

Iní na poslednú chvíľu.

No sú aj takí šťastlivci, ktorí to stihnú včas a potom si užívajú slobodný život so zmeneným názorom.

Na to, aby človek zmenil názor, potrebuje čas.

Často si naivne myslím, že keď si niekto myslí niečo iné ako ja, tak mu stačí povedať, že sa mylí a že správ-ne je to, čo si myslím ja a že on už odteraz bude mys-liieť tak, ako myslím ja.

Omyl.

V prvom rade treba vypočítať rozdielny názor a po-kúsiť sa porozumieť, čo to ten druhý hovorí. Všeobec-ne sa človek s iným názorom považuje za nepravni-ka, možno až nepriateľa – a to je škoda.

Človek s iným názorom môže byť pre mňa poten-ciálny učiteľ, ktorý mi umožní nazrieť na vec z úpl-ne inej perspektívy.

Dajme ľuďom čas.

Možno aj 20 rokov.

Na konci trpezlivosti s iným čaká strieborný pohár. Často si naivne myslím, že iba ja mám správny názor.

Omyl.

Vypočúť názor a čítať postoje iných je dôležitejšie, ako pred zrkadlom so štuplami v ušiach omieľať svoje presvedčenie.

Dokázať zmeniť svoj postoj je viac, ako inému vtĺkať svoje presvedčenie.

A na to potrebujem čas.

Možno 20 rokov.

Na konci však čaká zlatá tehlička.

Si myslím.

Ale možno raz tento názor zmením.

Pripúšťam. ■

pokračovanie v budúcom čísle

Betánia Senec, n. o.

vypisuje konkurz na miesto riaditeľ zariadenia

Náplň práce, právomoci a zodpovednosti:

- vedenie zamestnancov, personálna agenda (10–20 osôb).
- zodpovednosť za stratégiu a fungovanie neziskovej organizácie v Senci.
- zodpovednosť za vyrovnané financovanie

Požiadavky:

- odborné vzdelanie z oblasti sociálnej práce alebo humánneho zamerania.
- prax v sociálnej oblasti min. 3 roky.
- schopnosť vedenia inštitúcie a motivovania podriadených – manažment
- odborné vedomosti a praktické opatrovateľské zručnosti v starostlivosti o hendikepovaných klientov
- odborné znalosti v oblasti zamestnávania osôb s postihnutím, zásad fungovania neziskovej organizácie a sociálnych služieb pre občanov.
- schopnosť pre zavádzanie moderných foriem služieb pre zvyšovanie kvality života odkázaných občanov.
- skúsenosť s podávaním grantov a zabezpečením viaczložkového financovania
- pozitívny vzťah k službe a diakonickej práci v cirkvi

Jazykové znalosti: Slovenský jazyk (aktívne), anglický/nemecký (výhoda)

- ovládanie práce s PC / min. Word, Excel, Outlook/
- vodičský preukaz

Predpokladaný termín ukončenia výberového konania september 2015.

*Prihlášku do výberového konania vo forme životopisu a motivačného listu zasielajte na nižšie uvedenú adresu do 30. 6. 2015. **Termín nástupu:** 1. 11. 2015*

Kontakt: Ing. Martin Ďuriška, 0908 732 647,

E-mail: duriska2307@gmail.com

VOJNA O CINTORÍNY

MIROSLAV KOCÚR
(Teológ, publicista,
vysokoškolský pedagóg)

Stretnut som sa so skupinou ukrajinských učiteľov, ktorí sa zúčastnili vzdelávacích seminárov. Alexander po seminári odchádzal na základe povolávacieho rozkazu k armáde. Bojovať proti ruským okupantom. Má doma dve malé deti. Ďalšia z účastníčok seminára sa vysťahovala z doneckej oblasti aj s rodinou. Nechala na okupovanom teritóriu všetko, čo mala. Vzala si so sebou len to najnutnejšie. A rodinu. Hovoriť v tejto situácii o tom, že si za to ona a Alexander môžu sami, sa mi zdá neprimerané.

Zvláštna skupina motocyklistov si to koncom apríla namierila do európskych miest, aby ich symbolicky opäť dobyla. Na motorkách západnej proveniencie sa muži dobre živých postáv nechali pohostiť chlebom a soľou aj na bratislavskom Slavíne. A klobáskami. S úprimným dojatím ich vítal medzi inými aj Ján Čarnogurský. Západný liberalizmus je v stretnutí s nočnými vlkami jeho jednoznačným favoritom a po sovietskej zástave, vedľa ktorej rečnil na zhromaždení proti NATO, sa nechal odfoťiť aj s alternatívne a maskulinne pôsobiacimi motocyklistami.

Môžeme konštatovať, že politická diskusia sa takto dostala na novú úroveň. Preferencie sa doteraz týkali len voličských hlasov. Predvolebné preferencie sú už tradične prorokom, ktoré sa mediálne agentúry snažia naplniť za každú cenu. Dnes sa však začalo celkom otvorene bojovať nielen o hlasy živých, ale už aj o hroby neznámych vojakov. A o ich mŕtve telá, z ktorých sa už nikdy neozve hlas. Ak by sme mali odhadnúť, čo by títo známi aj neznámi vojaci povedali na snahy politikov ovládnuť cintoríny, myslím si, že by sa voči tomu ohradili rôznymi slovami. Alebo by aspoň odkázali politikov

Verejná debata
sa posledné mesiace
dostáva do zvláštnej polohy.
Bývalý kresťanský disident
stojí na tribúne a za ním
veje sovietska zástava.
Severoatlantická aliancia sa
mu javí ako agresívne spo-
čtenstvo, ktoré
ohrozuje demokraciu a sta-
bilitu. Na Ukrajine
je podľa neho toľko právd
ako uhlov pohľadu. Všetci
nesú zodpovednosť
za súčasnú situáciu.
Ruskí okupanti aj ich obeť.

na známu pieseň Karla Kryla o neznáмом vojakovi – že oni by veru za túto časť politickej reprezentácie nešli znovu bojovať a už vôbec nie radi...

Spolitizované oslavy konca Druhej svetovej vojny boli účinným nástrojom manipulácie verejnej mienky počas obdobia budovania komunizmu. Nesmeli sme vedieť, že okrem sovietskej armády bojovali za slobodu aj armády a vojaci iných krajín. Vráťane tých slovenských, ktorí odmietli aj Tisov režim. Nesmeli sme vedieť, že partizáni neboli len sovietski, ale aj francúzski či rumunskí. Že vojnu nevyhral len Sovietsky zväz, ale aj USA či Veľká Británia.

Májové spomienky na koniec vojny a spomienky na náš vstup do Európskej únie by mohli oprášiť aj jednu dôležitú perspektívu, ktorú si veľmi neuvedomujeme. Pohľady na vojnové cintoríny na Slovensku a na Ukrajine sú zásadne odlišné. Na Ukrajine pribúdajú čerstvé hroby obetí. Tie naše ostávajú zatiaľ miestami pietnej spomienky aj preto, lebo Európa sa systematicky snaží o riešenie napätí mierovou cestou.

Ruské tanky a ruskí vojaci sa od druhej svetovej vojny už neraz vybrali do sveta v sovietskych uniformách či bez nich. A bojovali ako pešiaci v mocenských partiách svojich nezodpovedných panovníkov v Maďarsku, Československu, Afganistane či na Kryme. Obete vo vlastných radoch nerátali a vytvárali nové a nové hroby, kedy vyhasínali životy jednotlivcov či národov, ktoré sa nechceli zmieriť s okupáciou a moskovskou predstavou sveta. A ak stretneme kresťanov ako Ján Čarnogurský, skúsme im to nejakým zrozumiteľným vysvetliť.

A čo je s Alexandrom? Neviem. Snáď jeho deti ešte majú živého otca. Budú ho ešte potrebovať... ■

DIALÓG

MLADÝCH

05/2015, VIII. ročník

EDITORIAL

Pred rokmi som dostala ľúbostný list. Dobré, nebol to list, len malý zdrap papiera ku dňu sv. Valentína, ale pre mňa mal hodnotu stovky ľúbostných listov. Vložila som ho do peňaženky, opatrovala ako oko v hlave a čítala zakaždým, keď sa ma začali zmocňovať pochybnosti. Asi po pol roku som ho roztrhala a spálila. Láska pominula a ten papierik už pre mňa prestal byť aktuálny.

Áno, taká je ľudská láska. Niekedy sa z našich vzťahov jednoducho vytráca. Zakaždým, keď sa nechám ovplyvniť svojou náladou a zabúdam na to, že láska k blížnemu nie je o pocitoch, ale o rozhodnutí. Zakaždým, keď presadzujem svoj názor a vlastné ego mi nedovoľuje ponížiť sa. Zakaždým, keď nie som ochotná držať jazyk za zubami a svojimi rečami zakladám pekelné ohne. A takto môžeme pokračovať. Naša láska je nedokonalá, ovplyvnená náladami alebo pocitmi. Je úžasné, že Božia láska k nám takáto nie je. Jeho láska je bezchybná a nepochopiteľná: *Boh dokazuje svoju lásku k nám tým, že Kristus zomrel za nás, keď sme boli ešte hriešni* (Rim 5, 8). To nás zakaždým naplnia úžasom. Otázkou ale zostáva, aká je naša reakcia.

Hovorí sa, že máj je lásky čas. Trochu čudné. Ako ľudské bytosti predsa túžime po láske celoročne. Napriek tomu, nech je pre nás aj tento mesiac výzvou. Výzvou k láske. Tak ako nám Pán prejavuje svoju lásku, keď je nám neustále milostivý, učme sa aj my bezpodmienečne milovať svojich blížnych. Dovoľme Pánovi, aby nás upozornil na prekážky, ktoré nám nedovoľujú milovať druhých tak, ako on miloval nás a v Jeho sile ich odstrániť. Myslím si totiž, že naša láska k druhým je tou najkrajšou odpoveďou na Kristovu lásku k nám. Prajem sebe i vám, aby sme v láske k blížnym mohli aj tento mesiac rásť do Jeho podoby.

Vlad'ka Vrajová

redakčná rada: **Eva Myjavcová** (predsedníčka)
Juraj Institoris
Eva Kianičková
Bohuslav Piatko

redakcia: **Šimon Evin**
Tina Prištiaková
Vlad'ka Vrajová

grafické spracovanie: **Alica Myjavcová**

KONTAKTY

vedúca redaktorka: **Jana Lesňáková**
e-mail: **janka.cabadaj@gmail.com**
mobil: **+421 948 211 127**

KOMENTUJTE témy z Dialógu aj z Dialógu mladých! Takisto, ak radi píšete **BLOGY**, alebo **ro-bíte FOTKY**, neváhajte a ozvite sa nám, radi vám dáme priestor pre uverejnenie! Svoje reakcie a iné príspevky nám zasielajte na:

dialogmladych@gmail.com

Takisto sa môžete zapojiť do diskusie na:

www.dialog.cb.sk

Tešíme sa na ďalšiu spoluprácu :)

čo sa deje v **TRNAVE**..

ako sa žije (v) Trnave

Pre tých z Vás, ktorí nás veľmi nepoznáte: Trnavský zbor bol založený americkými misionármi ešte pred dvanástimi rokmi a za tých dvanásť rokov prešiel mnohými cestami. Ešte za čias misionárov bola jedna z najväčších služieb zboru práve služba mladým, z ktorej potom vznikli ďalšie služby a napokon aj samotný zbor. Lenže to bolo pred dvanástimi rokmi. Dnes všetko vyzerá trochu inak.

Pred piatimi rokmi sa začalo obdobie odchodu misionárov, ktoré trvalo tri roky. Za ten čas sa v zbore udialo mnoho zmien. Prestahovali sme sa z mládežníckeho centra uprostred mesta do „pivnice“ rodinného domu uprostred sídliska. To prinieslo so sebou dobré i náročné zmeny. Napríklad, dostali sme príležitosť slúžiť ľuďom novými spôsobmi, ako

napríklad Mami klubom či Detským klubom. Tak isto to pomohlo zboru uvedomiť si, že cirkev nie je ani tak o mieste, ako o ľuďoch – a to bola skutočná výzva. Na druhej strane, táto zmena priniesla so sebou aj náročné a bolestivé chvíle, keď napríklad mládežnícka služba takmer celá zanikla a museli sme v podstate začať od nuly.

Tento proces odchodu americkej misie zo zboru sa naplno ukončil presne pred rokom. Vtedy sme sa museli vysťahovať aj z našej „pivnice“ na sídlisku a odišli sme späť do mesta, tentokrát však iba do prenajatých priestorov na nedeľné bohoslužby a Detský klub. Veľa vecí sa zmenilo a ak by sme porovnali trnavský zbor v roku 2010 a v roku 2015, len veľmi málo vecí by sme našli podobných. A to nie je nevyhnutne zlé.

Vysťahovanie sa zo sídliska bolo a je zatiaľ tou najväčšou skúškou nášho zboru. Poprvý krát od jeho založenia sme plne slovenským zborom, čo sa vodcovstva, financií, aj správy týka. Pravda je taká, že sme prišli o mnoho dobrých vecí – misionárov, mládežnícku službu, letné tábory, priestory a ďalšie. Pravdou je aj to, že je v zbore mnoho vecí, na ktorých by bolo dobré popracovať a sú aj také, s ktorými si momentálne nevieme dať rady. No v Biblii máme mnoho príbehov ľudí, ktorí kázali a slúžili a rozdávali svoje životy a pritom ich služba priniesla veľmi málo alebo až žiadne ovocie. Ale aj napriek tomu máme ich príbehy zapísané v Božom slove, pretože Boh nám tým chce ukázať, o čo mu primárne ide – nie o ovocie našej služby, ale o ovocie nášho srdca, o nás. Inými slovami, Boh nás v prvom rade nevolá k tomu, aby sme

boli dokonalí, ale aby sme ho milovali a boli mu verní. A to je podstata boja každého zboru a kresťana a je to zároveň aj boj trnavského zboru.

V Biblii máme príbeh Mojžiša, ktorý 40 rokov „blúdil“ na púšti, Jeremiáša, ktorý neobrátil Izraelský národ späť k Hospodinovi, ale i napríklad takého Ježiša, ktorý čakal celých 30 rokov, kým začal svoju službu (ktorá mimochodom trvala len tri roky a na jej konci ho aj tak všetci opustili). A čo by sme mali povedať o kresťanoch, ktorí zomreli veľmi krátko po svojom obrátení a jednoducho z časových dôvod nemali čas priniesť mnoho ovocia zo svojej služby (ako napríklad Štefan, alebo dokonca aj zločinec na križi)? Myslím si, že dokážeme o nich povedať, že ich vernosť bola ich ovocím, ktoré Bohu priniesli a to bez ohľadu na to, či mali

na to päť minút, päť mesiacov, alebo päť rokov.

Priatelia, veci sa majú tak, že v Trnave nie všetko ide hladko ako po masle. Výzvy, ktorým čelíme sú veľké a niekedy sa nám aj zdá, že nevieme čo s tým ďalej. No ale aj vtedy, keď krivame, ešte stále stojíme a verne sa snažíme nasledovať nášho Boha, plniť službu, ktorú tu má pre nás pripravenú. Ako sme už povedali, mládežnícka služba takmer neexistuje, Detský klub zápasí na mnohých frontoch, Mami klub má tak isto dostatočný počet vlastných starostí. Služby, po ktorých by sme túžili ešte stále neexistujú a tie, ktoré aj robíme, by sme vedeli robiť o toľko lepšie. A to ešte nehovoríme o každodenných problémoch a ťažkostiach, ktorých sa dostalo bohato každému z nás. Ešte raz, ak by sme porovnali

Predstavujeme Tváre Dialógu Mladých

V tom čase, keď začínal Dialóg mladých, som bola drzá a pojašená stredoškolačka menom Máhriková, mala som fialové vlasy a ani potuchy o tom, do čoho idem. Býva dobrý zvykom, že ak človek vstupuje do služby, býva zaškolený tým, kto ju robil pred ním. Ale čo ak ste prví, ktorí túto vec idú robiť? Zrejme bolo dobré, že sme s Evkou Kianičkovou boli v tom veku, keď, ako hovorí moja maminka, ešte nie je dovzvykajúny predný mozgový lalok zodpovedný za domýšľanie konzekvencií :)

Človek by si želal, aby mohol povedať, že to bolo ako vo filme, objavili sme tajné schopnosti a zrazu sa nám otvoril nový svet. Tá druhá časť je pravdivá, ale cesta nebola vždy vydláždená práve mramorom. Každý robí chyby, ale zostáva v nich len tvrdohlavý. A tak vyzerala aj naša práca. Veľa zakopnutí, slepých uličiek a náročných zasadnutí, ale predovšetkým – posúvať sa vpred.

Čas bežal a ja som sa presunula na vysokú školu. Je to vzácné obdo- ►

trnavský zbor v roku 2010 a v roku 2015, len veľmi málo by sme našli podobného. A to nie je nevyhnutne zlé. Uprostred tohto všetkého si uvedomujeme, že v prvom rade Pán Boh túži po našej vernosti, po našom srdci. To nepochybne povedie ku ovociu ako v osobnom živote tak i v službe, lenže čas a forma tohto ovocia je plne v Božích rukách. Nikto z nás nedokáže prinášať pravé ovocie len

vďaka dobrému systému či plánu. Každý veriaci a každý zbor, ktorý prináša ovocie tak robí jedine skrze Božiu milosť. A z tejto istej Božej milosti je nám niekedy dané i suchšie obdobie. To, čo Pán Boh v tej chvíli hľadá a po čom túži je ovocie nášho srdca – láska k nemu a k našim blízkym.

Prosíme Vás o modlitby. Modlite sa za nás, za naše srdcia, aby boli pev-

ne zakorenené v Kristovom evanjeliu a nie v počte aktivít a návštevníkov. Pretože práve vtedy, keď naše životy budú pevne ukotvené v Božej láske vzíde aj ovocie z našich životov a z našej služby. Nech sú naše oči najprv upreté na Boha a jeho lásku až potom na nás a našu službu.

Dominik Svitek & Marek Tomašovic

► **bie**, ktoré mi poskytovalo rovnako vzácnu flexibilitu. Mohla som študovať, pracovať aj slúžiť na viacerých frontoch naplno, pretože som bola do veľkej miery pánom svojho času a mohla som si veľa svojho harmonogramu prispôbovať podľa toho, čo viac horelo :) Nie vždy to bolo príjemné a také ľahké, ako to možno znie – ako memento mi slúži spomienka na jedno vydanie DM, ktoré som mala tú česť spracovávať asi

32 hodín pred bakalárskymi štátnicami...

Momentálne sú moje životné okolnosti diametrálne odlišné. Moje vlasy majú pokojnejšiu farbu, spomovala som Aplikovanú informatiku na FRI ŽU, vydala som sa za jedného úžasného muža a každý pracovný deň sedím v kancelárii a ničím si chrbát :) Čo chcem však povedať je, že mnohí

vravia študentom koľko veľa času majú a že prečo viac nerobia. Och, ako mi to liezlo na nervy! Bolo toho veľa. Možno ty máš toho menej, možno naopak ešte viac. Ale je niečo, čím študent disponuje najviac, a to je flexibilita. Preto si buď vedomý tejto svojej dispozície a investuj túto komoditu najlepšie, ako vieš. Lebo čo budeš siah, to budeš zať.

Nad'a Klauďiny

...S NÁDEJOU V CIELI...

Predstavte si svoj život. Sú v ňom ľahké aj ťažké aspekty. Výhry aj prehry. Radosť aj sklamanie.

A teraz si predstavte, že by ste mohli všetko zlé a ťažké zmeniť na príjemné a ľahké. Bolo by to fajn nie?

Často sa pýtam Boha, prečo s tým nič neurobí. Veď by mohol. Všetko by mohol zmeniť tak, aby bol môj život príjemný a bezbolestný. Uvedomila som si, že svoju vieru a nádej som vkladala do Božej zmeny môjho pozemského života.

Keď som sa o tom rozprávala so svojou kamarátkou, opýtala sa ma: „Lenže čo ak sa to nezmení? Čo ak Boh nechá veci tak ako sú? Čo ak to bude do konca tvojho života ťažké? A možno ešte ťažšie než to už je? Budeš s ním aj potom?“

Vyrazilo mi to dych a moje vnútro zaplnila panika. „Ale veď Boh slú-

bil, že dá do môjho života pokoj a slobodu.“- to bola moja prvá myšlienka. Zabudla som o čo tu ide. Zabudla som, že v Božom pláne sebestvo nemá miesto. Áno, existujú ľudia, ktorí nemajú také problémy ako ja, ktorí to majú „ľahšie“. Avšak aj oni majú problémy. Pochybujem, že by povedali: „Samozrejme, môj život je príjemný a ľahký, bez akýchkoľvek problémov.“

Nakoniec mi napadla otázka: „Bola by som tým istým človekom, keby okolnosti môjho života boli „ľahšie a lepšie“ tak, ako som si ich vysnívala?“ Spokojný človek, nehľadá pomoc a záchranu, takže by som pravdepodobne nepoznala Boha. A keby veci zmenil teraz, tak by ma pravdepodobne nemohol meniť tak, ako ma mení. Áno, tie veci sú ťažké, áno, preliala som kvôli nim už veľa slz a áno, stáli ma už veľa sil. No to, že nimi prechádzam,

blog mladých

buduje moju vieru, stavia moje obranné múry a chystá ma to na ďalšiu cestu. Dáva mi to silu do budúcnosti.

Dada Arendášová

Mesites

Křesťanská turistická agentura Mesites již od roku 1997 nabízí ubytování v apartmánech u moře v Chorvatsku za skvělé ceny!

LETNÍ DOVOLENÁ V CHORVATSKU

V nabídce najdete celkem **32 apartmánů v 12-ti vilách**, ve třech lokalitách **Istrie, Marušiči u Makarské, ostrov Pag**. Vily jsou vzdáleny od moře 20m až 100m. Apartmány jsou různé velikosti/kapacity: pro 2 až 10 osob. Ceny apartmánů při plné obsazenosti se pohybují:

- v červnu a září mezi 5,2 € - 10,2 €/osobu/den
- v červenci a srpnu mezi 7,4 € - 25,3 €/osobu/den

Podrobnosti, fotografie vilek, jednotlivých pokojů, pláží atd. najdete na:

www.mesites.cz

Využitím služeb "Mesites" současně podpoříte misijní práci manželů Dohnalových v Chorvatsku. Objekty jsou ideální pro rodinnou, sborovou dovolenou i dovolenou studentů a mládeže.

Objednávejte, dokud jsou ještě volné termíny!

kata.mesites@seznam.cz

Skype: katadohnal GSM: +385911235424

Zapojte sa aj vy do tvorby Dialógu: svatava@internet.sk,
v diskusnom fóre na: www.dialog.cb.sk, aj písané na adresu redakcie.